

**TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING (SOCIAAL DOMEIN) VAN GEMEENTE
WINTERSWIJK
d.d. 24 oktober 2024**

Plaats: Raadzaal, raadhuis, Mevr. Kuipers-Rietbergplein 1 Winterswijk
Begintijd: 19.30 uur
Voorzitter: de heer G.J.W. Elferdink
Griffier: de heer R.J.F. Jansen
Zaaknummer: 2306988

Raadsleden, aanwezig bij de opening van de vergadering:

Voor Winterswijk: de heer J.H. Hoenink, mevrouw J. Poels-Boland, de heer R. Stammers, de heer C. Stermerdink, de heer T.J.M. van Beek (fractievoorzitter)

CDA: de heer G.J.W. Elferdink, mevrouw J.M. van der Vinne, de heer J.S. Vuijk, mevrouw S.W.A. Prinsen (fractievoorzitter)

Morgen: de heer W.R.C. Berenschot, de heer A. van Nijkerken (fractievoorzitter)

D66: de heer F.H.J. Deunk, mevrouw M. Schut, mevrouw L. ten Dolle (fractievoorzitter)

PvdA: de heer W.G.W. Lammers, de heer M. van Eck (fractievoorzitter)

Winterswijk's Belang: de heer T.B. Jonker, de heer J. Pleiter (fractievoorzitter)

VVD: de heer C. Sonderen, de heer R.J.K. Garvelink (fractievoorzitter)

Raadsleden, afwezig bij de opening van de vergadering:
mevrouw J. Leeftink (Morgen)

Agenda:

- Opening
- Vaststellen agenda
- Mededelingen
- Spreekrecht publiek

Besprekstukken:

1. Burgercheques eerste helft 2024
2. Kadernota Winterswijkse visie sociaal domein
3. Actualisatie uitgangspunten regionale inkoop Wmo en Jeugd

- Sluiting

Transcript

Opening

Voorzitter: Goedenavond allemaal. Ik wil jullie allemaal hartelijk welkom heten bij deze raadsvergadering. Burgemeester Bengevoerd is vanavond verhinderd, waardoor ik de vergadering voor zal zitten. Ik zal proberen dat in goede orde te doen, zodat u een constructieve vergadering hebt. Het betreft een extra ingelaste raadsvergadering over sociaal domein. Er is één bericht van verhindering en dat bericht is van mevrouw Leeftink van de fractie van Morgen.

Vaststellen agenda

Voorzitter: Dan komen we bij de agenda. De agenda kent drie besprekstukken, te weten twee onderwerpen met betrekking tot sociaal domein: de kadernota Winterswijkse visie sociaal domein en de actualisatie van de uitgangspunten van de regionale inkoop en de burgercheques eerste helft

2024 staan op de agenda. Ten opzichte van de conceptagenda is de volgorde omgewisseld. En wat insprekers betreft, er zou alleen ingesproken kunnen worden over op de agenda staande besprekpunten, maar er is heeft zich geen inspreker gemeld. Dus de vraag is of u zich kunt vinden in deze agenda. Ik zie geen bezwaren, dus dan gaan we dat zo doen.

Mededelingen

Voorzitter: Dan gaan verder met de mededelingen. We hebben een jarige in ons midden. Vanaf deze plaats feliciteer ik de heer Hoenink met zijn verjaardag. Traktatie is aan het eind van de vergadering, denk ik. Of niet, Henk? En zoals gebruikelijk pauzeren we na ongeveer een uur met de vergadering. Tenzij we met elkaar ons best doen dat we dan klaar zijn. Dus dan gaan we die pauzeren. En verder zijn er geen mededelingen.

Spreekrecht publiek

Voorzitter: Dan het volgende agendapunt: spreekrecht publiek. Er hebben zich geen insprekers gemeld.

Besprekstukken

1. Burgercheques eerste helft 2024

Voorzitter: Dan gaan we verder met de besprekstukken. Dan beginnen we met de burgercheques eerste helft 2024. Dit is een agendapunt van de raad zelf. Dus mochten er termijnen van de raadsleden zijn en mochten er vragen zijn, dan zijn het vragen voor de werkgroep en zou eventueel de heer Lammers dan die vragen beantwoorden. Maar ik ga eerst maar even de fracties langs of er bijdragen zijn in de eerste termijn. Ik zie geen bijdragen. Stel ik voor dat we dit per acclamatie over besluiten. Zijn er mensen die tegen hadden willen stemmen? Geen tegenstemmen, dus dan is dat aangenomen.

2. Kadernota Winterswijkse visie sociaal domein

Voorzitter: Dan komen we bij het volgende agendapunt. En dat is de kadernota Winterswijkse visie sociaal domein. Dit onderwerp gaat over het actualiseren van de visie op het sociaal domein. In juni 2024 is de startnotitie vastgesteld door u en nu ligt de kadernota voor de Winterswijkse visie sociaal domein voor, waarvoor uitgangspunten en leidende principes uit de startnotitie de basis vormen. Na de vaststelling van deze kadernota wordt de definitieve versie van de visie sociaal domein opgesteld, die in januari 2025 voor besluitvorming wordt geagendeerd voor de gemeenteraad. De fractie van D66 heeft een amendement aangekondigd en dat is amendement A1, kadernota Winterswijkse visie sociaal domein. En de fractie van D66 heeft een motie, motie M2 Veranderopgave preventie aangekondigd. En de fractie van D66 heeft een motie M3 Veranderopgave armoede aangekondigd. Dan beginnen we nu met de eerste termijn van de raad en daarna krijgen we de eerste termijn van het college, van wethouder Fleuren en vervolgens twee termijn van de raad en tweede termijn college. We beginnen de eerste termijn van de raad met de fractie van D66. Het woord is aan mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Dromen bestaan niet. Letterlijk. Althans niet voor iedereen. Want, voorzitter, als je lange tijd in armoede onder spanning of in een onveilige situatie leeft, dan is bewezen dat je door de stress minder of zelfs niet droomt. Als er al gedroomd wordt, zijn het vaak nachtmerries over stressvolle situaties. Maar, voorzitter, stel je voor, je bent een

kind die opgroeit in armoede met veel spanningen in huis en waarbij de situatie door al die spanningen in de loop der jaren ook een onveilige situatie wordt. Wat is dan je vlucht om uit de realiteit te ontsnappen en daar even uit te stappen? Voorzitter, dat kind kan niet meer dromen. Letterlijk. Hoe verdrietig is dat als je daarover nadenkt? Zo weten jullie dat ik in het onderwijs zit. Misschien wel een doelgroep waar ik harder nodig ben dan hier in deze raadzaal, in de politiek. Maar voorzitter, daar sprak ik een jonge vrouw, een jongvolwassene, die zei dat de enige escape was om even de situatie te ontsnappen, boeken lezen was. Maar deze jongvolwassene wist bijvoorbeeld niet dat er een gratis abonnement te krijgen was bij de bibliotheek. Ze vertelde me namelijk dat ze al vanaf jonge leeftijd boeken is gaan stelen. Is dit goed, stelen? Nee, was het haar vlucht uit de realiteit? Ja. Want zelfs dromen ging niet meer. Dit was haar escape uit de realiteit die zo hard voor dat kind was. En als wij haar leven zouden dromen, dan worden we zwetend en bevend uit een nachtmerrie wakker. Laat ik het even houden bij deze jongvolwassene die ik sprak. Het voorbeeld van multiproblematiek. Op jonge leeftijd geen veilige thuissituatie, gepaard met extreme armoede, al vanaf haar twaalfde moeten werken om eten op de plank te krijgen in huis, vervolgens op haar veertiende op straat gezet, omdat het thuis geen veilige plek was. Tussendoor moet je trouwens nog wel even je diploma halen en alle schoolprestaties goed afronden. Vervolgens komt er ook nog even een diagnose van autisme en ADHD bovenop. En als klap op de vuurpijl de bekende verkeerde jongens komen in beeld, waardoor misbruik op allerlei manieren niets nieuws meer is voor deze jonge vrouw. Veel vormen van zorg heeft ze al wel gezien en ook het vertrouwen daarin is langzaam verdwenen. Te vaak een teleurstelling op teleurstelling. Het onderwijs, de lessen en de mentorgesprekken zijn nu haar vlucht uit de realiteit. Het onderwijs, waar zo stevig op bezuinigd wordt door dit kabinet. Dat doet voor mij niets af aan het feit dat ik mijn vrije tijd ook altijd zal besteden aan de gesprekken voeren met mijn mentorstudenten. Ook als dit misschien wel leidt tot een te betrokken mentor. Wij zijn immers de eerste ogen op onze jongvolwassenen. Maar voorzitter, terug naar deze jonge vrouw, waar boeken en educatie dus haar vlucht zijn uit de realiteit. In het weekend gaat zij graag voetballen. Daar heeft ze op dit moment geen geld voor, maar gelukkig kan ze gebruikmaken van een regeling, ofwel ze heeft ook een toegangsvlucht gevonden in sport. Al drie beleidsterreinen die ik aanraak, voorzitter: bibliotheken, educatie en sport, die geraakt worden. Ook op alle drie terreinen werd gesignaleerd of het met haar in deze fase wel goed ging. De eerste paar ogen lagen daar bij de jonge vrouw. En dat raakt voor mij, voorzitter, precies de kern. Integrale benadering van sportcultuur, educatie en bibliotheken als preventief middel, maar ook andere preventieve initiatieven en maatregelen kunnen een flinke bijdrage leveren om inwoners uit multiproblematiek te krijgen of te voorkomen dat ze daar überhaupt al inkomen. Een maatschappelijk rendement die niet in cijfers is uit te drukken, waarvan we allemaal wel weten dat het een belangrijke opgave is. Zij kan voor nu niet meer dromen, maar onze visie van onze gemeente zou eigenlijk moeten zijn, dat dromen weer bestaan. En dat zij uit een uitzichtloos bestaan kunnen komen, waarbij we als gemeente integraal durven te kijken met maatschappelijk rendement. En daarvoor hebben we naast de huidige veranderingen die zijn opgenomen in de kadernota in de ogen van D66 nog twee veranderingen nodig, namelijk inzet op preventie en aanpak op armoede en een drempelvrij inclusief Winterswijk. En voorzitter, daarom dien ik het volgende amendement in. Wij willen graag het raadsbesluit wijzigen als volgt. 1) Aan de kadernota Winterswijkse visie sociaal domein de volgende twee veranderingen toe te voegen: A) Inzet op preventieve initiatieven en maatregelen, waardoor problematiek aan de voorkant kan worden aangepakt. B) De eerdere uitkomsten en opbrengsten van de opgave armoede en inclusieve samenleving onderdeel te laten worden van de visie op het sociaal domein. En 2) De kadernota visie sociaal domein gewijzigd vast te stellen. En voorzitter, om hier handen en voeten aan te geven, omdat die veranderingen nu natuurlijk niet zijn opgenomen in de kadernota, heb ik twee moties als onderlegger. De eerste: ik verzoek het college om –de motie rondom

preventie, voor de griffier – voor de aan de Kadernota Winterswijkse visie sociaal domein toegevoegde veranderopgave ‘Inzet op preventieve initiatieven en maatregelen, waardoor problematiek aan de voorkant wordt aangepakt’ met een uitwerking van de veranderopgave te komen met alle preventieve maatregelen en initiatieven die al bekend zijn en hierbij te onderzoeken of initiatieven zoals de wachtverzachters kunnen worden ingevoerd. Hierbij ook te denken aan preventieve maatregelen die bijdragen vanuit overkoepelende sectoren, denk aan cultuur, sport, educatie en bibliotheken. En daarbij dienen wij ook de tweede motie in als onderlegger, voorzitter. Daarbij verzoeken wij het college om: voor de aan de Kadernota Winterswijkse visie sociaal domein toegevoegde veranderopgave ‘de eerdere uitkomsten en opbrengsten van de opgaven armoede en inclusieve samenleving onderdeel te laten worden van de visie op het sociaal domein’ met een uitwerking van de veranderopgave te komen met oog voor de eerdere uitkomsten en opbrengsten van de opgave armoedevrij Winterswijk 2040 en drempelvrij Winterswijk; en gaat over tot de orde van de dag. Voorzitter, volgens mij heb ik met mijn betoog duidelijk gemaakt waar dit amendement en de moties vandaan komen. Daarom, afsluitend, D66 wil naar een Winterswijk waar dromen weer kunnen bestaan. Dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Dolle. Dan gaan we verder met de tweede termijn van de volgende fractie, de fractie van Voor Winterswijk. Sorry. De eerste termijn van de fractie Voor Winterswijk.

Mevrouw Poels-Boland: Dank u wel, voorzitter. Geachte aanwezigen, mensen thuis. Het sociaal domein staat voor een grote transformatie. Daarmee bedoel ik een grote gedaantewisseling, omdat het hele zorgstelsel met de toegenomen vergrijzing niet meer houdbaar is. Hierover zijn landelijk akkoorden afgesloten. Centrale thema's daarbij zijn eigen kracht en zelfregie, zorg dichtbij en ketensamenwerking voor de aanbieders van zorg en welzijn. Het werken vanuit eigen kracht en zelfregie van Winterswijker, dat is niet eenvoudig. Het is een 180 graden andere houding dan zoals u waarschijnlijk misschien wel weet van verhalen van oma of van mensen van die leeftijd. Vroeger wist de huisarts heel goed wat goed voor jou was. De manier van werken bij eigen regie en eigen kracht is een 180 graden andere manier van werken. Het is belangrijk voor ons als gemeente om over dit thema uit te wisselen. Ruimte voor zelfregie en eigen kracht geldt voor elke inwoner. Of je nu ziek, zwak of misselijk bent. De vraag is wat betekent dit nu voor het dagelijks werk in het sociaal domein en wat betekent dat voor de inrichting van het sociaal domein? Voor Winterswijk wil voorstellen om een forum of misschien zelfs een symposium te wijden aan dit onderwerp. Kan de wethouder hiermee instemmen? Daarnaast vindt Voor Winterswijk het werken vanuit de Winterswijker, het gezin of ook wel genoemd de sociale basis, essentieel. Daarbij horen ontmoetingsplekken in de wijken met wijkcentra, buurthuizen waarin buurtbewoners voor en met elkaar initiatieven oppakken. Normaal gesprek, gewoon een kop koffie. Net als nu ook gebeurt in de buurtschappen met hun naoberschap. Voor Winterswijk zou hier meer aandacht voor willen vragen. Per slot van rekening is het een van onze bestaanspijlers als partij. Daarom zijn wij opgericht. De fractie zou graag zien dat de aanstaande visie sociaal domein Winterswijk vanuit dit perspectief wordt geschreven. Kan de wethouder dit toezeggen? Dan ten aanzien van de voorliggende nota hebben we nog een aantal concrete vragen. Zo lezen we over de Whemer Hof en de fractie vraagt zich daarbij af, of de doelgroep waarin deze kadernota over geschreven wordt, namelijk de mensen met de complexe problematiek, of we die ook daadwerkelijk bereiken met de Whemer Hof. Hebt u zicht op – en dat is mijn vraag aan de wethouder – hebt u zicht op waar deze doelgroep zit en hoe men zich maatschappelijk begeeft? Met andere woorden komen deze mensen met die complexe problematiek ook daadwerkelijk bij de Whemer Hof? In de paragraaf over financiën wordt gesproken over grotere uitgaven. Hoe ziet de wethouder de opgave van de transformatie om tot een efficiënter, normaliserend en

uiteindelijk kostenbeheersend zorgsysteem te komen? En tot slot: wij maken ons zorgen over de zogenaamde zorgcowboys, de zorgaanbieders die zorgfraude plegen, die ook in Winterswijk zitten. Kunt u ons aangeven hoe u in de visie rekening houdt met controle op wat er geleverd wordt, zowel in financieel als in kwalitatief opzicht? Dan ten aanzien van het document. Een aantal begrippen in dat document begrijpen wij niet, zoals 'het versterken van het sociaal domein' en dan 'waar nodig robuuster maken en durven te prioriteren'. Hiervan zullen we zien hoe dit in de visie vertaald gaat worden. Tot slot zijn er nog enkele onderdelen in de nota die in onze optiek niet thuishoren, maar in de uitvoeringsagenda thuishoren, zoals informatievoorziening, AVG, dus de privacywet, en de verhouding tot de regionale inkoop. Maar om dit hele visietraject niet nog meer te vertragen, zullen we ook hier geen verdere vragen over stellen of dit verder amenderen. Dank u wel voorzitter. Tot zover.

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Poels. Dan gaan we verder met de eerste termijn van de fractie van Morgen. Wie mag ik daarvoor het woord geven? Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, dank u wel namens de fractie van Morgen. Fijn dat deze kadernota er ligt. We snappen heel goed dat in dit stadium de kadernota op onderdelen ook nog best wel op hoofdlijnen is. Maar goed, er gaat ook nog een verdere uitwerking plaatsvinden. We hopen wel dat we dan in die verdere uitwerking wat meer kunnen opschuiven van dromen naar realiteit. En daarnaast vinden we het toch een hele belangrijke toets. Uiteindelijk doen we dit voor onze inwoners, dus we hopen dat in de verdere uitwerking van deze kadernota, dus in de visie uiteindelijk ook wat meer concreet voor de gemiddelde inwoner wat duidelijker wordt, wat we dan precies gaan doen. Bijvoorbeeld op de lijn van inclusiviteit. Het is net al aangegeven, er staan nog iets te veel passages in in de sfeer van, we vinden inclusiviteit belangrijk, want we willen dat iedereen meedoet. Het zijn bijna definities. Maar waar u vooral nieuwsgierig naar bent, is hoe gaan we dat dan invullen? Dus in die zin kunnen wij ook ons prima vinden in wat mevrouw Ten Dolle net aangaf. Maakt dat een heel stuk concreter als het gaat ook om dat soort preventieve maatregelen. Daar zijn wij zwaar voor. We hebben, en waren niet de enige, heb ik begrepen, onlangs nog bezoek gehad van een vrijwilligersorganisatie, Present in dit geval. Dat is een voorbeeld van een organisatie, wat ons betreft, die heel goed werk verricht, dankbaar werk verricht met een heel hoog rendement in potentie voor de samenleving. Ook weer in die preventieve sfeer. Door mensen echt te helpen, een zetje te geven de goede kant op kunnen we heel veel maatschappelijke ellende en kosten en zeker voor de mensen in kwestie ook besparen. En dan zie je dat het al best moeilijk is. Ze vragen nog, vinden wij althans, relatief kleine bedragen en tegelijkertijd blijft er best ook nog geld liggen in het sociaal domein of in de begroting elders. Dat vinden we gewoon heel erg jammer. Dus wij hopen dat in de verdere uitwerking van deze kadernota tot die visie, dat we dit soort concretisering, daar waar we ruimte hebben, laten we dat op deze manier proberen duidelijk te maken. Maar voor de rest kunnen wij ons prima vinden in de kadernota die voorligt. Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

Voorzitter: Ik zie geen vraag of interrupties. De gaan verder met de eerste termijn van de fractie van het CDA. Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Dank u wel, voorzitter. Geachte voorzitter, geachte aanwezigen. De maatschappij verandert. Waar eerder het samen doen, meer 'wij', centraal stond, lijkt dat nu steeds meer de 'ik' te worden. Wat heb ik eraan en wat zijn de gevolgen voor mij? Het zorgen voor elkaar, het verplaatsen in de ander en het omzien naar elkaar is geen gewoonte meer. Dat zien we terug in de samenleving. Er is veel onrust en onvrede. Wij zien het als onze taak om het tij te keren van minder ik naar meer wij. Het naoberschap en het rijke verenigingsleven waar we

in Winterswijk zo trots op zijn, moet weer op de eerste plaats komen. Omzien naar elkaar, als vrijwilliger je vereniging versterken, een luisterend oor bieden, je verplaatsen in een ander. Het kunnen kleine dingen zijn die van grote betekenis zijn voor die ander of voor de vereniging. Dat is zorg die onmisbaar is en met geen goud te betalen is. Voorzitter, wij hebben de kadernota voor de nieuwe visie op het sociaal domein gelezen en benoemen nu zes punten die voor ons belangrijk zijn en die we graag met aandacht terugzien in de visie. We horen graag of het college hiertoe bereid is. De meeste punten worden al wel kort genoemd in de kadernota. Maar door ze hier te benoemen, willen we ze extra accentueren. Eén: normaliseren. Het CDA leest in de kadernota de wens om te normaliseren. Wat is een probleem en wat is geen probleem of is normaal? Welke vraag is op te lossen binnen het gezin, huishouden en de kring van mensen om het gezin heen? Wat kunnen we zelf met elkaar oplossen? Het wij. Hoe kunnen we elkaar helpen en versterken? Wij beseffen dat deze omkeer in de maatschappij niet vanzelf gaat en tijd kost, veel tijd. Wij zien de noodzaak om te normaliseren en hopen op een goede invulling hiervan in de visie. De Post: De Post moet helaas uit financieel oogpunt verhuizen. Ik zeg helaas, omdat het CDA een meerwaarde ziet in huisvesting buiten het gemeentekantoor. Het CDA ziet echter dat de verhuizing ook nieuwe mogelijkheden biedt, namelijk het versterken van de samenwerking binnen het sociaal domein. Een belangrijk aandachtspunt uit de evaluatie. Uitdagingen en zorgen bij de verhuizing zijn voor het CDA het behouden van de laagdrempeligheid, de toegankelijkheid en de naamsbekendheid van De Post.

Voorzitter: Interruptie van mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan mevrouw Van der Vinne. U zegt doordat de medewerkers van De Post verplaatsen naar het gemeentekantoor ziet u daar kansen voor betere samenwerking. U weet dat in De Post ook andere organisaties hun plek hebben. Die gaan niet mee naar het gemeentekantoor, begrijp ik. Hoe ziet u die verhouding dan? Want volgens mij neemt dan de samenwerkingsdrempel af.

Voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Dat is ook mijn oproep. Dat de nieuwe visie daar een uitspraak over moet doen wat de beste samenwerking is. Het punt is dat de samenwerking versterkt moet worden. Dus daar hoop ik op dat dat in de nieuwe visie goed uitkomt. De uitdagingen en de nieuwe mogelijkheden voor De Post zijn voor het CDA belangrijke uitwerkingen, accenten en speerpunten voor de nieuwe visie. Drie: de Toegang. In de quick-scan-evaluatie van het sociaal domein lezen we dat door het meer samenbrengen van de verschillende teams in de toegang, er een effectiever beleid gevoerd kan worden. Het versterken van de preventieve werking bij de toegang en integraler handelen vanuit gezinssituaties. De richtinggevende uitspraken hierover werden nog gemist. De Toegang lijkt het belangrijkste onderdeel van het sociaal domein. Alles komt hier samen. Voor De Post is ook hier een belangrijke taak weggelegd. Een goede inrichting, samenhang en de integraliteit van de toegang tot het sociaal domein is cruciaal. Het CDA hoopt dat in een nieuwe visie een duidelijke stap gezet wordt om de samenwerking in de toegang te versterken. De POH Jeugd: Ook door een betere samenwerking met huisartsen, jeugdgezondheidszorg, scholen en Jeugdbescherming te realiseren, kan een betere toegang tot jeugdhulp tot stand komen. Binnen sommige huisartsenpraktijk in Winterswijk wordt gewerkt met een praktijk ondersteuner huisarts, een POH Jeugd. Uit onderzoek blijkt dat de jeugdhulp verbetert en ook de kosten vermindert bij inzet van een POH Jeugd. Helaas maken niet alle huisartsen gebruik van hun POH Jeugd. Daar zijn wellicht goede argumenten voor als tijd- of ruimtegebrek. Het verbeteren van de jeugdhulp en kostenbesparing maakt het voor het CDA

belangrijk om de samenwerking met huisartsen en wellicht zorgverzekeraars meer op te zoeken, elkaar te versterken en in gesprek te gaan, met als doel de dilemma's weg te nemen. We hopen dat dit een hogere prioriteit krijgt. Wijkgericht werken: In de kadernota wordt gesproken over wijkgericht werken. De wijken bieden mogelijkheden om contact te leggen met inwoners en zijn vindplekken van mogelijke problemen. In de wijken zitten ook netwerken van vrijwilligers, verenigingen en zorgverleners. Een breed maatschappelijk netwerk dat meer benut kan worden. Een wens van het CDA is om dit netwerk te verbreden, te verstevigen en te verankeren in het sociaal domein. De Post op bezoek in de wijk: We denken hierbij ook aan de inzet van speeltuin, muziek, sporten en andere verenigingen, en ook kerken, scholen, huisartsen, verloskundigen en platform Armoedevrij. Ook de gebouwen en locaties zijn te benutten als uitvalsbasis. De Whemer Hof is een goed voorbeeld waar ouderen elkaar ontmoeten, versterken en waar laagdrempelige en algemene preventieve zorg en aandacht gegeven wordt vanuit het sociaal domein. Een droom van het CDA is om ook zo'n mooie zichtbare plek voor jongerenwerk SPOT in het centrum te realiseren. Het CDA hoopt op een duidelijke vertaling en invulling van wijkgericht werken in de nieuwe visie. Als laatste nummer zes: de mantelzorger. We lezen ook dat er zorgen zijn om de benodigde capaciteit en expertise te borgen. Het moeilijk invullen van vacatures zien we ook breder in het sociaal domein. In de thuiszorg en bij de huishoudelijke hulp wordt het steeds moeilijker om roosters rond te krijgen. De druk op de mantelzorger wordt daardoor groter. Het CDA vraagt zich af hoe we de toenemende vraag en druk op de mantelzorger op een gewenst niveau houden. De mantelzorg verdient dan ook een plek in de visie. Tenslotte: heel veel gaat goed, te veel om nu te benoemen. Het CDA is dan ook positief over de intentie-inhoud en strekking van de kadernota. Als tip willen we nog meegeven om de visie meer concreet te maken en meer structuur, samenhang en duidelijkheid te geven door te schrijven vanuit de inwoner, van preventie tot een complexe hulpvraag, wat is het probleem of vraagstuk en wat zien we als oplossing en doel. Wat het CDA betreft een visie met als doel te komen tot een werkwijze gebaseerd op vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Meer wij en minder ik. Dan wil ik nog even een reactie geven op het amendement en de moties van D66. In de kadernota is gekozen voor twee veranderopgaven. Eén: Zorgen dat de basis op orde is en nummer twee: Gerichter inzetten op zware problematiek. Wij lezen in de omschrijving van basis op orde dat meer preventie en een inclusieve samenleving daar onder vallen. Wij staan achter het idee dat preventie en een inclusieve samenleving een belangrijke plaats moeten krijgen in de visie. Wij zijn alleen zoekende naar een antwoord of amendement/motie bij de kadernota de juiste plek is. We hebben de uitwerking van meer preventie en inclusieve samenleving armoede nog niet gezien. Hebben wij voldoende inzicht in wat het toevoegen van veranderopgave doet met de visie? De twee genoemde veranderopgaven zijn integraal afgewogen. Voegen we met het amendement iets toe, waardoor andere doelstellingen niet gehaald of op de achtergrond komen? Blijft de visie nog haalbaar en betaalbaar? Graag een reactie hierop van het college. Dank u wel.

Voorzitter: Er is een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Even twee punten. U gaf u aan, we vragen ons af of dit de plek is. Dan ben ik even benieuwd of het CDA misschien voor mij wel een tip heeft waar u denkt dat het juiste moment is. Want ik hoor het wel vaker, 'dit is niet het juiste moment', maar heel vaak ben ik dan te laat als het wel juiste moment was geweest. Daar ben ik even op zoek naar. Het tweede is, u geeft aan, integraal kunnen we het nog haalbaar en betaalbaar houden? We stellen hier natuurlijk nog niet de visie vast, maar wel de kadernota voor de visie. En voor D66 is het in ieder geval heel belangrijk dat we die kadernota de juiste kaders meegeven voor die visie wat wij belangrijk vinden. Dus dat is de reden waarom we die twee veranderopgaven willen opnemen. En of we dan doelstellingen of iets anders haalbaar en betaalbaar is, dat kunnen we

ook van de andere twee veranderopgaven nog niet zeggen. Dus de reden waarom wij nu wel komen met het amendement en de onderliggende moties, is juist omdat wij zeggen, wij vinden dit zo ontzettend belangrijk dat we dit in Winterswijk gaan doen. Dat is onze visie, dat is de visie van de gemeente en dat is ook de reden waarom we het nu opnemen. Dus misschien dat even ter overweging.

Voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Dank u wel, voorzitter. Laten we vooropstellen dat wij de inhoud zeker volledig te steunen. En dat heeft u ook gehoord in onze bijdrage. Daar staat eigenlijk ook in genoemd preventie inclusief armoede. En volgens mij, mevrouw Poels heeft het ook genoemd. Dus ik heb wel het idee dat de hele raad hier ... Ik kan niet voor iedereen spreken. Dat staat even buiten kijf. Het moment is meer dat ik denk van, de visie gaat nog geschreven worden. Wij weten nog niet wat erin komt staan. Misschien komt er een heel mooi programma in en wordt het duidelijk verwoord wat we erin willen hebben over armoede inclusief en preventie. Daarom zou ik denken, laten we ... We krijgen nog drie momenten om hierop te reageren of dit aan te passen als het er niet voldoende in staat.

Voorzitter: Mevrouw Ten Dolle

Mevrouw Ten Dolle: Deelt u dan niet de mening met D66 dat we beter aan de voorkant de kaders helder kunnen hebben? Want daar hebben we ook wel eens wat fouten in gemaakt als raad? Dus dat we het beter maar kunnen opnemen? Dan weten we in ieder geval zeker, dat er het een en ander over op wordt genomen. Want als er straks niks over in staat, moeten we straks ellenlange amendementen gaan schrijven. Dus volgens mij is daarom juist dit wel het moment om die kaders maar scherp te stellen als wij dat belangrijk vinden.

Voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Dank u wel. Ik ben daar niet zo bang voor. Ik lees, maar dat kan zijn dat u dat anders leest natuurlijk, bij de veranderopgave nummer één staat een heel blokje over preventie, inclusief samenleving. En ja, het is een kadernota, dus het staat er superkort in. Maar als ik goed lees, dan zie ik alle punten die u noemt in de motie daarin ook genoemd en verwoord. En natuurlijk, dat moet nog uitgewerkt worden en dat weet ik natuurlijk niet wat er uitkomt. Maar goed, ik heb daar natuurlijk ook een aantal vragen aan het college gesteld, dus misschien moeten we dat even afwachten. Dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Vinne. Dan gaan verder met de fractie van WB. Dan is het woord aan de heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Misschien ben ik wel de vreemde eend in de bijt. Dromen zijn bedrog. Is ook een liedje. Maar goed. Dank u wel, voorzitter. In deze kadernota over het sociaal domein wordt de raad als stakeholder opgevoerd en wordt het belang erkend dat deze nieuwe visie breed gedragen wordt door de stakeholders. Dus ook de raad in casu de raadsleden. Ik wil hier melden dat de gemeenteraad een lekenbestuur is. De raad heeft niet de kennis die de professionals wel hebben. De fractie van WB wil in ieder geval wel meegenomen worden in het traject en wil grote lijnen zien. Voorzitter, de fractie van WB heeft een aantal vragen voorbereid. We beginnen maar meteen met een heel opvallende. Kan de wethouder schetsen hoe op 19 september het politiek forum over deze visie is verlopen? Dan graag inzoomen op met

name de discussie over richtinggevend of niet, de voorbereidingstijd van de raadsleden, of het inhoudelijk voldaan heeft aan de verwachtingen. Ook lezen wij dat de uitkomsten van deze bijeenkomst, lees het politiek forum, vandaag worden vastgesteld. De fractie van WB heeft geen uitkomsten in dat forum kunnen ontdekken. Kan aan ons liggen. We zien wel uitspraken van een enkeling, maar uitspraken zijn voor ons niet uitkomst. In ieder geval ziet de fractie van WB niets terug van haar zorgen over het financieel beleid. Geen schotten, geen financieel plafond, geen financiële thermometer die een tussenstand zou kunnen aangeven. En dat alles met het doel om zo'n open-einde-financiering van het sociaal domein zo goed mogelijk te managen. Voorzitter, daarom de volgende vraag: welke uitkomsten uit het politiek forum worden nu vastgesteld? Ik ga naar vraag drie: Is de wethouder het met WB eens, dat alle genoemde ontwikkelingen in deze kadernota, zoals inzet op preventie en normalisering, lichte vormen van begeleiding en samenwerken, bedoeld zijn om de druk op de zorg weg te nemen? En vier: En dat dit nodig is, omdat de bomen niet tot in de hemel groeien op financieel vlak. Vraag vijf: De kadernota beschrijft een constatering dat Winterswijk te maken heeft met stijgende lasten. Kan de wethouder een schatting geven hoe lang dit al gaande is? Is dat een aantal maanden, is dat een aantal jaren? We lezen ook dat er geen koppeling is tussen beslissingen in de uitvoering en financiële consequenties. Wanneer heeft de wethouder te horen gekregen dat de koppeling tussen beslissingen in de uitvoering aan financiële consequenties niet wordt gefaciliteerd? Met andere woorden, wanneer heeft de wethouder te horen gekregen, zo interpreteren wij het, geen informatie bij de uitvoerende ambtenaar aanwezig is over financiële consequenties in het verdere traject? In het sociaal domein gaat enorm veel geld om en ook is het schijnbaar moeilijk om grip hierop te krijgen. Heeft de wethouder nooit eerder gedacht, dat zou wel handig zijn? Het zou wel handig zijn dat we een systeem inbouwen waardoor het inzicht van geld ook daadwerkelijk gecreëerd wordt, dat het inzicht er is. Er staat vermeld ...

Voorzitter: Een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Misschien ben ik te vroeg hoor, met mijn interruptie. Maar ik heb even een vraag aan de heer Pleiter. U vraagt eigenlijk of het college nooit gedacht heeft om een soort tool in te bouwen om grip te krijgen op die financiën en inzichtelijk te maken. Is dat voor WB leidend binnen het sociaal domein en ook bij de visie, of zegt WB maatschappelijk rendement kunnen we misschien niet altijd even hard maken, maar we weten wel dat het nodig is, dus we kunnen ons ook voorstellen dat we niet alleen maar gaan sturen op cijfertjes en op centjes.

Voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Bij ons is het behoorlijk belangrijk. Ik begrijp waar u naartoe wilt. Ik zoom nu in op het gedeelte van financiën. Op het moment dat namelijk in de kadernota wordt geschreven, dat IT-zaken worden aangepakt om dat te bewerkstelligen, dan denk ik, dat is een handige. En dan vraag ik, waarom hebben we dat laten liggen, hebben we dat niet eerder bedacht? Daarom verwacht ik gewoon en dan hoop ik een antwoord op te krijgen. Voorzitter, er staat vermeld dat er ruimte gemaakt gaat worden in het sociaal domein door een sterker beroep te doen op de eigen kracht van mensen die nog wel zelf iets kunnen. Is dit een nieuwe ontwikkeling of is dit altijd al uitgedragen? En de bijbehorende vraag: hoeveel ruimte is hierop te halen? We gaan naar vraag negen: Met deze ruimte die gemaakt wordt, gaan we ons richten op inwoners met zware multiproblematieken, omdat deze inwoners onze zorg en ondersteuning het hardst nodig hebben. Ik lees voor. Vraag negen: Waarom hebben onze inwoners met zware multiproblematiek onze zorg en ondersteuning het hardst nodig? En kunt u

dan vooral inzoomen op dat laatste, 'het hardst nodig'? Is deze inzet te rijmen met de ontwikkeling lichte vorm van begeleiding, een van de ontwikkelingen? Want hoe groot is deze groep van inwoners met zware multiproblematieken en wat kan zo'n behandeling kosten? We lezen verder. 'Ingeval van multiproblematiek kan een procesregisseur schotten tussen domeinen beslechten.' Ik hoop hier een duidelijk antwoord hebben, want de vraag is: is het vermoeden van WB juist, dat dit over de domeinen van de gemeente Winterswijk gaat. Hoe gaat het met geld? Hier wordt toch niet een potje van het ene domein gebruikt voor een ander domein? Graag horen wij de wethouder hierover. Ik ben bijna aan het eind. Nog twee vragen. In de wel heel beknopte paragraaf financiën – het mag ook eigenlijk niet eens paragraaf heten, ik noem het een alinea. In een hele kleine alinea financiën staat vermeld, er worden tijdelijk investeringen gedaan, terwijl de uitgaven aan de lopende zorgvoorzieningen doorlopen. Kan de wethouder uitleggen wat het tijdelijk doen van investeringen is en misschien is een voorbeeld al genoeg ter illustratie. Tot slot, voorzitter. We lezen: 'We willen kostenbewust werken. Dat doen we al.' De fractie van WB ziet dit niet en als we dat al doen, dan gaat het niet goed. Kan de wethouder enige uitleg geven over deze voor WB veel te summiere beschrijving 'kostenbewust werken, dat doen we al'? Dank, voorzitter. Er rest me nog even één ding over het amendement en de twee moties van D66. Wij horen graag wat de wethouder hiervan vindt. WB snapt heel goed de insteek, maar overziet niet eventuele financiële gevolgen. Maar die overzien wij überhaupt niet. Dus dat hoeft niet een echte belemmering te zijn. Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Pleiter. Er is een interruptie van de heer Lammers.

De heer Lammers: Dank u wel, voorzitter. Ik heb heel even tot het eind gewacht, want ik dacht, misschien komt het nog in het laatste blokje van de heer Pleiter. WB geeft aan dat ze zich ernstig zorgen maakt over de kosten in het sociaal domein. Dat dat eigenlijk het belangrijkste punt voor haar partij hier is. Dat snap ik. Ik denk dat voor alle 21 hier in de ronde zo is, dat wij ons daar zorgen over maken, dat daar enorm veel geld naartoe gaat en dat wij ons zorgen maken. Is dat nog wel houdbaar voor de toekomst? Alleen wij zitten hier om kaders mee te geven voor de visie voor het sociaal domein voor de komende jaren. En ik ben wel heel erg benieuwd en daar heb ik het hele betoog op zitten wachten, welke inhoudelijke keuzes zou WB nu willen maken om ervoor te zorgen, dat het sociaal domein inhoudelijk, maar ook financieel beter wordt? Ik ben benieuwd.

Voorzitter: Mijnheer Pleiter?

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij te horen dat iedereen, want u noemt ze alle 21, het belangrijk vinden dat kosten belangrijk zijn. Dat zou een mooi winstpunt zijn. WB heeft een ontzettend sociaal hart en betekent ook dat wij vertrouwen op de insteek die de professionals uit de organisatie aandragen. Maar wat wij echt missen, is sturing op die financiële paragraaf. En dat daar mijn betoog over gaat, dat geeft al aan dat wij vinden, voorzitter, dat het juist ook over die kosten, gewoon over geld gaat. Ik heb van mijn collega's daarnet één keer het woord betaalbaar gehoord. Wij vinden het belangrijk om, noem het een paarse krokodil gewoon, dat we het benoemen, dat het ook over kosten gaat. Als u denkt dat dat het enige is, nee, absoluut niet. Het is een helder stuk gemaakt door de professionals. Ik zou het niet beter kunnen, maar voor mij heeft de financiële paraaf gewoon een zware onvoldoende.

Voorzitter: Mijnheer Lammers?

De heer Lammers: Dank u wel. Geen inhoudelijke bijdragen, inhoudelijk kader geeft dus geeft de fractie van WB hierin dus mee, begrijp ik. De heer Pleiter gaf daarnet ook al aan, dat hij ons ziet

als lekenbestuur op dit terrein. Maar ik zou willen zeggen dat zijn wij eigenlijk op ieder terrein. Dus als u die doctrine volgt, dan kunnen we onszelf wel opdoeken hier. Ik zou het jammer vinden, want ik werk graag met u samen, maar ik ben benieuwd.

Voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. 'Ik ben benieuwd', maar waarnaar?

De heer Lammers: Of u nog een inhoudelijke bijdrage heeft op dit terrein? Of dat u dit echt bij de professional wil laten en geen kaders wil meegeven?

Voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dan heeft u mij aardig goed begrepen. Maar nogmaals, er komen nog meer vragen en ik hoop dat, want ik wil hem opnieuw voorlezen, mijn verhaal. Het gaat ook over ... Er wordt geschreven, dat we een politiek forum hebben gehad, dat daar de resultaten daarvan hier worden vastgesteld. En daar ben ik benieuwd naar. Wat is dat? Heb ik daaraan meegedaan? Ik ben er geweest, maar ik zie ze niet. Dus ik ben wel heel kritisch daarnaar. Maar ik blijf erbij, dat onze organisatie hier een stuk heeft neergelegd, dat ik gewoon niet beter kan schrijven. Maar denkt u nou werkelijk dat de systematiek die hierachter zit, we gaan het zo dadelijk nog over hebben, dat die kosten op deze manier beheerst gaan worden? Ik geloof het niet. Ik hoop dat ik daar een aantal duidelijke antwoorden op krijg, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel. Dan is er nog een interruptie van mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Dank u wel, voorzitter. U zei even iets over een paarse krokodil en benoemde daarmee, dat eigenlijk het financiële gedeelte daarvan en het kostenbewustzijn verder niet benoemd was in de betogen. Dan wil ik u toch even die, volgens mij is het een roze olifant dan; dat is zo'n onderwerp waar je dan eigenlijk niet over praat, maar dat terzijde. Ik wil wel degelijk benoemen dat ik in mijn betoog daar ook mijn zorgen, bij ons fractie, over uitgesproken heeft. Maar volgens mij vinden we elkaar hierop.

De heer Pleiter: Voorzitter, dank u wel. Ik hoor geen vraag. Maar terecht als dat een terechtwijzing is. Dan heb ik niet opgelet. Dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Pleiter. U bent klaar met uw betoog, of was u ...

De heer Pleiter: Ja, ik ben klaar.

Voorzitter: Dank u wel.

De heer Pleiter: Graag gedaan. Tot de volgende.

Voorzitter: Dan gaan we verder met de fractie van de PvdA. Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Dank u wel, voorzitter. De heer Van Nijkerken gaf het ook net al aan. In principe ligt er een kadernota met heel veel begrippen daarin, waar je niet echt mee oneens kunt zijn. Alleen op sommige punten is het ook nog wat vlak en wat hoog over en behoeft dat nog verdere inkleuring wat ons betreft. Met onze bijdrage vandaag willen we ook die verdere inkleuring graag richting meegeven voor de verdere uitwerking. Wat ons betreft staat voor de

Partij van de Arbeid voorop, dat de visie op het sociaal domein stevig verankerd moet zijn op drie punten die wat ons betreft met elkaar verweven zijn: bestaanszekerheid, een sterke sociale basis en sterke wijken. Deze drie pijlers zijn voor ons cruciaal om een sociaal beleid te voeren dat werkelijk recht doet aan de behoeften van onze inwoners van Winterswijk. Bestaanszekerheid is voor ons het fundament van het sociaal domein. Wat ons betreft kan het sociaal domein alleen functioneren, als we ervoor zorgen, dat iedereen in onze gemeente in zijn of haar basisbehoeften kan voorzien. De toegang tot huisvesting, inkomen, zorg en onderwijs mag geen onzekerheid zijn voor de Winterswijkers. Het versterken van bestaanszekerheid vraagt om een integrale benadering, waarbij financiële stabiliteit hand in hand gaat met gezondheid, veiligheid en sociaal welzijn. Mensen die zich voortdurend zorgen moeten maken over hun inkomen, of die niet weten of ze hun rekeningen kunnen betalen, zullen eerder problemen ervaren op andere terreinen, zoals gezondheid, opvoeding of sociale participatie. In onze ogen vormt dit ook de wortel voor de intergenerationele problematiek, waarover in de kadernota wordt gesproken. Een tijdje geleden – volgens mij was het twee weken geleden – stond er ook nog een statistiek in de Gelderlander, waarin bleek dat het aantal mensen in armoede in Winterswijk het hoogste was van de hele Achterhoek. En dat is wat ons betreft een statistiek waar we niet trots moeten zijn. Schulden leggen bijvoorbeeld een enorme druk op gezinnen. Het veroorzaakt een hoop stress en dit heeft zijn weerslag op kinderen die uiteindelijk in de jeugdzorg terecht kunnen komen. Als we het hebben over preventie, is het dan niet zaak om gezinnen zo snel mogelijk uit in de schulden te krijgen en durven we hierin straks met de visie ook echt de randen op te zoeken? Ik wil het college vragen om bestaanszekerheid nadrukkelijk op te nemen in de verdere uitwerking van de visie. Dit betekent dat we niet alleen moeten reageren op problemen, maar dat we ook structureel moeten investeren op het voorkomen van armoede, schulden en sociale uitsluiting. De basis van een sociaal sterke gemeenschap ligt in de ondersteuning van mensen die kunnen vinden binnen hun directe omgeving. De kadernota benadrukt terecht het belang van een stevige sociale basis. Wij geloven dat die sociale basis vooral versterkt kan worden door te investeren in laagdrempelige voorzieningen en ontmoetingsplekken dicht bij mensen. Wat de Partij van de Arbeid betreft houdt een sterke sociale basis in dat iedereen, ongeacht leeftijd, inkomen of achtergrond, kan meedoen. Dit betekent niet alleen de toegang tot zorg en hulp, maar ook deelname aan sociale en culturele activiteiten. Wat ons betreft richt zich dit op het ondersteunen van vrijwilligersorganisaties en het mogelijk maken van initiatieven vanuit de gemeenschap zelf. Het is van belang dat inwoners zelf de regie houden. Maar ook dat de gemeente helpt waar dat nodig is. Deze balans is cruciaal om ervoor te zorgen dat niemand buiten de boot valt. De sociale basis vaart voor een groot deel op vrijwilligerswerk. Als wij extra willen inzetten op een sterke sociale basis, dan betekent dit, dat wij vrijwilligers goed zullen moeten ondersteunen waar dit nodig is. Vrijwilligers mogen bijvoorbeeld nooit belast worden met taken die voor professionals bedoeld zijn. Deze scheiding moet duidelijk blijven en het is van belang dat het college hierop terugkomt in een nog op te stellen visie. Dan de wijkgerichte aanpak. De kadernota spreekt over het belang van zorg dichtbij en dichtbij ondersteuning bieden. Dit sluit aan bij hulp die laagdrempelig en toegankelijk moet zijn voor alle inwoners. Wanneer mensen in hun eigen wijk geholpen kunnen worden, verlaagt dat niet alleen de drempel om hulp te vragen, maar vergroot het ook het vertrouwen in ondersteuning. Wat de Partij van de Arbeid betreft gaan we in de nieuwe visie de buurt en de wijk echt centraal stellen, daar waar de Winterswijkers leven, met als doel versterking van de gemeenschapskracht, het ontstaan van veerkrachtige en duurzame gemeenschappen. Hierbij is het van belang dat er gebruik gemaakt wordt van gerichte wijkenaanpak. De ene wijk heeft iets anders nodig dan de andere. Onze buurten kunnen een bron van kracht zijn. Maar dan moet de gemeente lef tonen om echt te investeren in de sociale basis. Het vergt niet alleen goede intenties, maar uiteindelijk ook financiële middelen en daadkracht. Verder willen wij oproepen om bij het opstellen van de visie ook te kijken naar

creatieve en vernieuwende aanpakken. Het sociaal domein kan niet los worden gezien van de verandering in de samenleving en de uitdagingen waar we voor staan. Andere gemeenten lopen voorop met inspirerende initiatieven, methoden die ook voor Winterswijk relevant zouden kunnen zijn.

Voorzitter: Er is een interruptie van de heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Interruptie, dat klinkt zo onvriendelijk, voorzitter. Maar ik heb wel een vraag nog dan aan de heer Lammers. Ik hoor u zeggen dat die sociale basis is heel belangrijk, het omzien naar elkaar is heel belangrijk. We doen ook een steeds groter beroep op zelfredzaamheid, op elkaar, op mantelzorg, op nuldelijnsvoorzieningen enzovoorts. En ik hoorde u daarbij een aantal dingen roepen die in mijn beleving vooral over de bebouwde kom gaan. Wijken enzovoorts; organiseer het in wijken. Maar we hebben ook een heel groot buitengebied en daar speelt natuurlijk dezelfde problematiek. En daar is het dichtbij organiseren van zorg en mantelzorg enzovoort heel wat ingewikkelder. Dus bent u het met ons in ieder geval eens, dat, als het gaat om het verstevigen van die sociale basis, daar waar de sociale cohesie in het buitengebied ook aan het eroderen is, dat we ook zeker in het nadenken in de verdere uitwerking van de visie, dat aspect moeten meenemen? Dat zou heel misschien ook iets kunnen betekenen voor de samenhang met de fysieke domein. Ik weet, in sommige andere gemeenten denken ze na over generatie-erven, om te zorgen dat je op een erf meerdere generaties kunt laten wonen, zodat je ook echt dat omkijken naar elkaar praktisch invulling geeft. Dit soort concrete lijnen zouden wij in ieder geval heel graag terug willen zien in die visie. Maar ik was even benieuwd hoe u kijkt naar, want u heeft het wel over de wijken, enzovoorts. Maar hoe zit het dan op het platteland?

Voorzitter: Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Heel fijn dat de heer Van Nijkerken die vraag stelt, want dat ben ik volledig met hem eens. En ik denk ook dat ... Vandaag werd bekend dat de gemeente wil investeren in Den Tappen om daar een buurthuis in Miste van te maken. Ik denk echt dat dat navolging moet hebben, ook juist voor het buitengebied. Dus daar vind ik de heer Van Nijkerken volledig in. Voorzitter, afsluitend: juist door te investeren in bestaanszekerheid, een sterke sociale basis en leefbare krachtige wijken, kunnen we dure zorgkosten terugbrengen en het is beter voor het welzijn van onze inwoners. Deze omwenteling vraagt om een lange adem en toekomstig meerjarig beleid.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lammers. Dan gaan we verder met de eerste termijn van de fractie van de VVD. Mijnheer Garvelink.

De heer Garvelink: Dank u wel, voorzitter. Geachte raad. We werden toch eventjes getriggerd door het betoog van WB, Winterswijk's Belang. Het ging met name over de financiën. Ik wil daar straks eigenlijk in het tweede agendapunt nog wat dieper op ingaan, maar ik wil toch eigenlijk beginnen met de woorden die ik toch nog wel regelmatig tegenkom. Dat is dat er een onwerkbaar financieel perspectief dreigt voor de lokale overheden. Dat zijn niet mis te verstane woorden. De Nederlandse gemeenten verwacht in 2026 een gezamenlijk tekort van 1,1 miljard euro. De begrotingen tot en met 2027 kleuren voornamelijk rood. De vraag is of de gemeenten in staat blijven om grote maatschappelijke opgaven, waaronder de taken binnen het sociaal domein, uit te voeren. Deze uitspraken vinden we regelmatig terug in de stukken die worden gepresenteerd door diverse onderzoeksbureaus. Mede door dit soort berichtgevingen worden we weer met

beide benen op de grond gezet en zullen we keuzes moeten maken, financiële keuzes, waar in de nota eigenlijk te weinig aandacht voor is. Goede zorg is belangrijk en dat geldt voor iedere inwoner van Winterswijk. Zoals de nota voorschrijft, moet de basis op orde zijn, want met een goede fundering kunnen we verder bouwen aan de uitdagingen waar we in de zorg voor staan. En uitdagingen zijn er. Neem de kosten die alleen maar toenemen, het groeiende personeelstekort, de vergrijzing en de jeugd, die steeds meer aandacht vragen. De schouders die dit moeten dragen, zijn niet altijd toereikend voor de huidige vraag naar goede zorg. Dit zien we terug in de wachtlijsten, het toekennen van noodzakelijke voorzieningen en gespecialiseerde hulp die soms veel tijd vraagt. Voorzitter, de kadernota zet in op een gerichte aanpak. Door aan de onderkant van de zorgvraag in te zetten op eigen kracht, de omgeving en de ondersteuning van vrijwilligersorganisaties, kunnen we de druk verminderen en waar mogelijk kosten besparen. En zoals Morgen al terecht noemde, Present is daar een heel mooi voorbeeld van. Voorkomen is beter dan genezen. Zorgdragen voor goede preventie en onderlinge samenwerking tussen de verschillende instanties is hiervoor noodzakelijk. Voorzitter, veel van deze punten zien we terug in de nota, waar wij als VVD van mening zijn, dat we dit nauwlettend in de gaten moeten houden en of de voorgestelde uitgangspunten daadwerkelijk zorgdragen voor meer efficiëntie en lagere kosten. De wijze waarop en hoe vaak we het gaan monitoren, is nog wel de vraag die ons bezighoudt. Wellicht kan de wethouder daar antwoord op geven. Verder willen we graag inzetten op preventie. We zien dat er nog steeds personeelstekorten zijn en hoe willen we dan resultaten boeken wanneer er niet voldoende capaciteit is om dit te managen? Kan de wethouder dit aangeven? Tot zover, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Garvelink. Dan zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van de raad. Het college heeft verzocht om een korte schorsing. We schorsen voor 10 minuten. Daarna gaan we verder met de eerste termijn van het college.

Voorzitter: Ik wil u verzoeken allemaal uw plaats weer in te nemen. Dan gaan we verder met de eerste termijn van het college. Dan is het woord aan wethouder Fleuren.

Mevrouw Fleuren: Dank u wel, voorzitter. Ik weet niet of ik alles mee heb kunnen schrijven, want jullie praten sneller dan mijn schrijven mogelijk maakt. Ik ga het toch proberen. D66 om mee te beginnen. Een mooi betoog over mogen dromen en wat heeft geleid tot een amendement en twee moties. Wij zijn het erover eens dat preventieve maatregelen van groot belang zijn, onder andere om zwaardere problematiek te voorkomen, maar ook vaak om lichte problematiek te voorkomen. In de kadernota is dat benoemd. Het is een belangrijk onderdeel. Ik kan me voorstellen dat u en anderen daar meer aandacht op willen vestigen. Dat geldt eigenlijk ook voor de aanpakken armoede en opgave inclusie. De aanpak armoede komt straks ook nog terug in een beleidsplan armoede, wat weer hangt onder de visie sociaal domein. Dus die volgt daarna. Het college laat het even aan de raad, of u dit het moment vindt om dat nog een keer te bekrachtigen, om daar letterlijk over te stemmen. U heeft nog drie momenten om straks met elkaar over de visie te debatteren en te beoordelen of wij als college genoeg hebben geluisterd naar de beraadslagingen vandaag, waarin ik meerdere keren dat terug hoorde komen. Dus wat dat betreft ben ik ook heel blij met het amendement en de moties. Want nu hebben we het er ook met elkaar over en ik denk dat dat een hele goede, nuttige discussie is, om vervolgens te verwerken in de visie, die binnenkort het daglicht gaat zien. Tot zover over de amendementen en de moties. Mevrouw Poels van Voor Winterswijk: kan er een symposium komen over eigen kracht en zelfregie? Wat het college betreft is dat prima. Dat willen we graag faciliteren. En wij raden u aan om dat dan bij het presidium te agenderen, want feitelijk gaan wij daar niet over, maar we maken het graag mede mogelijk. De sociale basis vanuit de wijk, kan de visie van daaruit

geschreven worden? Zoals het college beoogd, is ... Wij willen heel graag dat we naast elkaar blijven staan, als dat nog niet zo is naast elkaar komen staan in deze Winterswijkse samenleving. En dat geldt voor mensen die zorg nodig hebben, mensen die zorg kunnen bieden. Dat geldt voor de professional en dat geldt voor de ervaringsdeskundigen. Dat geldt voor vrijwilligers bij allerlei soorten verenigingen. Wij zien de Winterswijkse samenleving als de samenleving die samen op wil trekken en naast elkaar wil staan als het kan. Ik hoorde straks de heer Lammers al spreken van het voorbeeld bij Den Tappen. Dat vindt het college nu echt zo'n voorbeeld waar verenigingen naast elkaar zijn gaan staan. En letterlijk dat tot een stichting heeft geleid met een prachtig initiatief dat binnenkort bij u op tafel komt en waar ik met vertrouwen uitzie naar jullie debat daarover. De Whemer Hof: de complexe problematiek is die daar dan in beeld? De Whemer Hof is een mooi initiatief waar natuurlijk heel veel mensen die normalerwijze niet op de radar zouden zijn dan wel in beeld komen bij onze collega's in dit huis. Of alle complexe problematiek daar in beeld komt, dat zult u ook weten, dat gaat helaas niet altijd lukken. Maar het is wel zo'n plek waarin je wel veel informatie krijgt, zowel als vrijwilliger, maar ook als professional, om die problematiek ergens naar het daglicht te krijgen. Want er zijn natuurlijk nog steeds mensen die zorg mijden en die zullen niet altijd bij een initiatief als de Whemer Hof komen. Toch proberen we dat zo laagdrempelig mogelijk te houden, want hoe meer er wel over de drempel komen, hoe meer er in beeld zijn. Efficiënter en kostenbeheersend zorgsysteem: dat hoorde ik natuurlijk ook anderen over spreken, waaronder WB. Dat is onze gezamenlijke uitdaging. Op het moment dat we alles met elkaar willen, dan heeft dat natuurlijk ook een prijskaartje. Maar van de andere kant betekent dat ook, dat we dus dat meer willen voorkomen. Vandaar dat ook die preventie er weer in staat, waar onder andere het amendement dan ook over gaat. En je zult dat tegelijkertijd moeten doen. Je kunt nu niet ... Ik zeg wel eens: ik ben TiTa Tvenaar niet en ook zijn dochter niet. We kunnen de tijd niet stilzetten met een knip en vervolgens alles anders gaan doen, want zo werkt het eenmaal niet. We hebben gewoon de continuïteit van zorg te leveren. Die blijft doorgaan, die vergrijzing blijft doorgaan, ontgroenen blijft doorgaan. Ondertussen moeten we ook investeren in die preventie. En dan heb ik meteen een vraag van de heer Pleiter beantwoord over hoe ziet u dat dan met die tegelijkertijd? Ik weet niet precies hoe u het had geformuleerd, maar tijdelijk doen we investeringen. Een voorbeeld daarvan is een praktijkondersteuner. Daarmee voorkomen we dat er verdergaande zorg nodig is. Maar die praktijkondersteuner moet wel nu betaald worden. Dus dat is die preventieve maatregel om zwaardere zorg te voorkomen, die nu nog niet meteen leidt tot een voordeel, maar wel hopelijk op termijn, zodat deze inwoner niet die hele dure complexe zorg nodig zal hebben en hij meer in zijn eigen kracht kan blijven staan. Of zij. Ik zit een beetje van het een naar het andere, hoor ik nu. Even kijken. Los daarvan, we hebben natuurlijk een aantal bewezen preventieve methodes en we willen meer normaliseren. Dat is ook de lijn in Nederland. Dat lijkt me ook heel verstandig. Maar daarnaast hebben we ook de openeindregelingen waar we toch gewoon de kosten voor onze kiezen krijgen. Ook daar is dan weer die preventie heel erg van belang, om in de toekomst te voorkomen, dat die kosten nog meer oplopen dan dat we kunnen dragen. Even kijken. De heer Van Nijkerken, daar heb ik geen vragen in genoemd, als ik het goed gehoord heb. Present vrijwilligersorganisatie terug laten komen in de visie, dat gaan we zeker doen. En ze zijn ook betrokken geweest als een van de stakeholders, meerdere vrijwilligersorganisaties. CDA, mevrouw Van der Vinne. Ik heb uw zes punten genoteerd. Dat gaan we oppakken voor het uitwerken in de visie. De Post op bezoek in de wijk. Ik denk dat het een mooie uitwerking is van wat ik net zei: naast elkaar gaan staan en niet tegenover elkaar. Samen de problemen proberen te lijf te gaan en eigenlijk al voordat er problemen ontstaan, zorgen dat er netwerk is en een vangnet. De visie concreet en duidelijker: hebben we gehoord, knopen we in de oren. Basis van vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Even kijken. Voegt het amendement iets toe? Zoals ik net gezegd heb, ik laat dat even aan de raad. U heeft nog drie momenten en als u denkt

dat dat niet genoeg is, dan is dit het moment. Maar wij hebben goed geluisterd als college wat er vanavond al allemaal gezegd is en wat er nog gaat komen. Even kijken. WB: de heer Pleiter hecht aan de mening van de stakeholders. Daarvan is de raad er natuurlijk één van en op 19 september heeft u ook van alles gezegd. Misschien was dat niet helemaal volgens uw verwachting, maar in ieder geval was het voor ons als college, wel heel belangrijk om u daarover te horen. Dat geldt eigenlijk voor ieder moment dat we met elkaar spreken over het sociaal domein, ook als u daar niet over stemt en niet in deze raadszaal zit, is dat voor ons belangrijke input, net zoals de input van andere stakeholders. Zorgen over financiën. De stijgende lasten. Hoe lang al en hoeveel jaren. U was er langer bij dan ik. Maar sinds natuurlijk het sociaal domein naar de gemeente is gekomen, is dat een blijvende zorg al sinds 2015 en dat zal ook een zorg worden gezien de demografische ontwikkelingen, zeker. Daar is Winterswijk niet uniek in. Dus dat wij heel erg behoefte hebben als college, ook als management, en ik begrijp ook zeker u als raad aan meer een dashboard, dat is een logisch gevolg daarvan. Daar wordt al aan gewerkt. U noemt de IT-werkzaamheden daarvoor. We zijn dat aan het finetunen en we hopen dat dat mag leiden tot een periodieker moment waarop we het ook met de raad kunnen hebben over de financiën. Of dat dan bij de P&C-cyclus moet in de eerste, tweede bestuursrapportage, de jaarrekening en de begroting, dat lijkt me al best wel wat momenten. En dat zijn, volgens mij, ook de uitgelezen momenten waarop u als raad daarover zou moeten c.q. willen spreken. Ruimte gemaakt moeten worden in het sociaal domein door meer eigen kracht benutten. Deden we dit eerder niet? Gelukkig wel, zou ik bijna zeggen, maar dat is wel iets waar nog meer de aandacht op gelegd kan worden. Ik weet even niet ... Iemand noemde straks van de oma's enzo – dat was, denk ik, mevrouw Ten Dolle – waar het toch anders ging. Ja, dat is ook zo. We merken soms ook bij de aanvraag voor hulp in het huishouden, dat mensen dat een soort van recht vinden om dat nu te moeten krijgen. Heel vaak vinden mensen het ook heel vervelend dat ze het moeten vragen. Dat is dan weer de andere kant. De mensen die eigenlijk al veel te lang gewacht hebben, daarvan zou je willen zeggen, was u maar eerder gekomen en andere mensen proberen je eigenlijk weer meer in hun eigen kracht te zetten. Het college heeft onlangs een besluit genomen over herstelgerichte ondersteuning, waarbij we mensen een traject gaan bieden van een week of veertien om weer te kijken van wat kan ik zelf. En vaak is dat bijvoorbeeld als je op wat oudere leeftijd een operatie moet ondergaan, dan is dat herstelproces toch wat langer, dan wanneer je 18 bent. En om nu de moed erin te houden bij dat herstelproces, zouden we een klein beetje ondersteuning willen bieden. En daarvoor was onder andere die herstelgerichte ondersteuning. Dat is zo'n voorbeeld van mensen toch weer meer in hun eigen kracht zetten. Ik zei het laatst ook al bij de Whemer Hof. In mijn dialect zeggen we dan: d'r git niks bove eiges. En ik hoop ook dat we dat bij onze inwoners over kunnen brengen. Want zolang je zelf dingen kunt blijven doen – je moet me nog even het Achterhoekse woord daarvoor leren – maar zolang mensen dingen zelf kunnen blijven doen, dat is niet alleen maar vanuit kostenaspect belangrijk, maar ook gewoon ... Hoe heet het, mijnheer Van Beek? Ik zit er ook heel dicht tegenaan. Het is allemaal net niet. Net niet Duitsland, net niet Brabant, net niet Limburg. Ik kan er niks aan doen. 't Is waar mijn wiegje stond. Nu ben ik weer afgeleid. Even kijken. Waar zaten we? Toch blij te horen, mijnheer Pleiter, dat u een sociaal hart heeft. En die financiën, ik ben met u eens, dat we daar nog meer mogelijkheden moeten aanboren om daar meer op te kunnen sturen. En daarin wordt ook in landelijk verband wel aandacht voor gevraagd. Ik vind het ook wel, persoonlijk, ongelooflijk dat we het als gemeente over ons heen hebben laten komen, dat de algemene uitkering niet meer herleidbaar is tot waar de overheid exact voor welk onderdeel ons financiert binnen het sociaal domein. Daar hebben we eigenlijk een beetje over ons heen laten komen. Neemt niet weg dat we daar zelf stappen in willen zetten om dat te verduidelijken. PvdA, de heer Lammers: stevig fundament, bestaanszekerheid, sterke sociale basis, sterke wijken – gaan we zeker meenemen. Lange adem, heeft u gezegd, dat ben ik helemaal met u eens, want je zult toch een periode door

moeten gaan en met de huidige werkwijze, die we langzaam gaan transformeren naar de nieuwe, en moeten investeren in die preventie. En dat vraagt wel even wat van ons. U zegt dan ook, kijk naar creatieve, vernieuwende werkwijzen. Heel graag. Wat onze insteek is, is dat we eigenlijk een aantal interessante pilots in den lande willen volgen. Sommige pilots zijn al rijp genoeg om in Winterswijk te introduceren en daarin samen op te gaan met anderen en te leren. Sommige andere pilots, daar zijn wat meer risico's bij. Daar zou je kunnen zeggen, laat anderen even uit de kinderschoenen komen. En dan zijn er natuurlijk ook pilots die echt prima bij Winterswijk passen, die wij echt gewoon met beide handen aan moeten pakken om daarvan te leren en beter te worden met zijn allen. VVD: dreigt groot financieel tekort. Ik denk dat ik daarnet ook al wel op heb gewezen. Aandacht voor financiële keuzes: daar helpt natuurlijk monitoren heel erg bij. Voorkomen beter dan genezen. U zegt de eigen kracht en ook de vrijwilligersorganisaties. Gelukkig is er heel veel in Winterswijk al geregeld binnen die vrijwilligersorganisaties en het is ook mooi dat deze gemeente die ondersteunt met middelen. Ook dat staat natuurlijk onder druk, maar daar zijn we met zijn allen bij. Zij zijn wel een ontzettend belangrijke schakel in het hele sociaal domein, dus die gaan ook zeker terugkomen in de visie. Volgens mij heb ik bijna alles benoemd, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel. Er is nog een vraag van de heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor de uitvoerige beantwoording. Ik wil toch nog heel even terugkomen op het politiek forum. Ik hoor u ook inderdaad zeggen, misschien is de uitkomst niet naar het zin van WB. Dat gaat over financieel plafond, over schotten. Dat kan. Maar ik vraag dan wel ... Er wordt geschreven: 'De uitkomsten van deze bijeenkomst worden in de raadsvergadering van 24 oktober 2024 vastgesteld door de raad.' In deze bijeenkomst was het politiek forum, dus ik ben benieuwd welke uitkomsten uit dat politiek forum worden nu vastgesteld in de kadernota visie sociaal domein. En dan heb ik nog een ... ben ik ook nieuwsgierig naar: 'In geval van multiproblematiek kan een procesregisseur schotten tussen domeinen beslechten.' De vraag die bij mij opkwam was: zijn dat de domeinen van de gemeente Winterswijk en hoe gaat dat met geld? Kan het geld van de ene domein naar een ander domein? Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter: Wethouder Fleuren.

Mevrouw Fleuren: Dank u wel, voorzitter. Op de eerste vraag: volgens mij stond daar, maar ik heb de papieren zo niet snel bij de hand, stond daar de input uit al die bijeenkomsten van al die stakeholders, waaronder die met de raad. Nee? Staat er bijeenkomst? Ik zie het al.

Voorzitter: De heer Pleiter gaat verduidelijken.

De heer Pleiter: Inderdaad, als dat er zou staan, dan begrijp ik het heel goed. Ik heb zelfs het idee en dan ga ik u toch een suggestie doen en dan ga ik het invullen ... Ik heb het vermoeden dat dit er stond voordat de politiek forum gedaan is. Dat denk ik. Want dit is een duidelijke tekst. Zo zou die gegaan moeten zijn. Het politiek forum is niet op die manier gegaan en daarom de vraag.

Voorzitter: Wethouder Fleuren.

Mevrouw Fleuren: Ik zou het niet weten of dat voor of erna geschreven is. Dan moet ik echt even kijken. Maar volgens mij is die na 19 september in ieder geval in het college geweest. Maar u

heeft het allemaal precies uitgezocht. Dus u gaat het mij ongetwijfeld vertellen. En de insteek van al die stakeholderbijeenkomsten is dat we die meenemen. En dat geldt ook voor alles wat hier gezegd wordt en ook wat niet vastligt in een motie. Het zou toch heel erg gek zijn als u zich vanavond druk maakt over iets, dat ik zou denken, dat heb ik gewoon niet gehoord, dat neem ik niet mee het college en dat gaan we zeker ook niet in de visie zetten. Dat is voor mij eigenlijk niet aan de orde. Er was nog een andere vraag, het ontschotten. Is eigenlijk wel een veel voorkomende term. Je zou het ook integraal werken kunnen noemen. Ik kijk niet bewust naar een bepaalde kant, maar heel onbewust ging dat. Ik kan u heel erg makkelijk zeggen van nee, dat komt dan niet uit andere potjes, maar eigenlijk is werken in een nieuwe tijd van het sociaal domein ook wel een uitdaging om eens gewoon te kijken naar hoe kan het anders. Wat had ik nu laatst voor voorbeeld waar dit ook zo gebeurde? De zorg ... Vanuit een ziekenhuis wordt iemand op een gegeven moment weer terug naar huis gebracht. Dan heb je zo'n overgangperiode waarin mensen een soort van topkamer nog even hebben. Dat heet hier, geloof ik, anders. En dan werkt het gewoon niet als we allemaal heel erg bureaucratisch gaan zitten op 'dit is mijn taak en nu gaat hij door de voordeur en dan is hij jouw taak en jouw potje'. En dat is wel een uitdaging om dat dan inderdaad scherp te krijgen van wie krijgt waarvoor betaald? En toch vind ik ook wel dat ik moet zeggen, dat wij daar met zijn allen een weg in moeten vinden om dat schot weg te krijgen. Want voor die inwoner – u zei straks van schrijf het vanuit de inwoner – voor die inwoner maakt het niet uit wie het doet en wie het betaalt. Als het maar gebeurt. Want die heeft op dat moment die zorg nodig. Die komt terug met zijn gebroken heup en de man is dement, dus die kan al helemaal niet voor mevrouw zorgen, maar er moet wel iets komen. En die overgang daarin, daar moeten wij, vind ik, als overheden ook zorgen dat we daar oplossingen voor vinden voor dat moment. En dan helpt het niet, als de één met de portemonnee klaarstaat en dan bij de voordeur de volgende de andere portemonnee. Daar moeten wij achter de schermen met elkaar een oplossing voor vinden. Hoe, dat weet ik nog niet precies. Dat is nu net de grote uitdaging die voor ons staat.

Voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Tot slot. Dank u wel, voorzitter. Ik wil de wethouder bedanken voor haar antwoord. Ook deel ik de zorg dat we nog niet precies weten hoe we dat dan moeten aanpakken. Maar goed, dit is een proces dat waarschijnlijk al een aantal jaren geleden bedacht is. We moeten wel weten waar we het over hebben. En ik benadruk nog één keer: ik heb graag dat het ook over geld gaat. Sociaal hart? Zeker, maar het moet ook betaald worden, zodat alle andere domeinen ook hun dingetje krijgen. Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Pleiter. Er is verder geen vraag aan het college. Er is een interruptie van mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Dank u wel, voorzitter. Nog even aanvullend op het gesprek of de discussie tussen de heer Pleiter en de wethouder. Dan heeft u het ook over integrale financiering. Daar zijn wel degelijk mogelijkheden voor landelijk, zoals social finance bijvoorbeeld. Maar goed, daar kan ik u nog op een later moment verder over informeren. Dat was niet mijn vraag. Ik heb een vraag over, of die had ik eigenlijk al gesteld, over die zogenaamde zorgcowboys en de zorgfraude die daarmee samenhangt. Hoe gaat u dat tackelen? Hoe gaat u daar zicht op krijgen, zowel financieel als kwalitatief?

Voorzitter: Wethouder Fleuren.

Mevrouw Fleuren: Dank u wel. Excuus dat ik die had overgeslagen. Dat klopt. Regionaal is dit al opgepakt. Er is een collegevoorstel in de maak om ook met name op die zorg fraude dat aan te pakken. Dat is ook een onderdeel van de regionale inkoop. En natuurlijk willen we handelen uit vertrouwen, maar we weten ook dat het soms misgaat. En daarvoor moeten we soms ook gewoon controleren en zorgen dat het geld gaat naar de mensen die het echt nodig hebben.

Voorzitter: De heer Garvelink heeft nog een vraag.

De heer Garvelink: Dank u wel voorzitter. Toch nog even een vraag voor de wethouder. We hadden namelijk in ons betoog gesproken over de personele problemen die er zijn. Want in de visie is natuurlijk het toverwoord preventie. Maar als we de handen niet hebben om dat mogelijk te maken, dan kunnen we nog zoveel ambities uitspreken en gaan kijken hoe we het in de praktijk gaan doen, maar zolang die handen er niet zijn, blijven we dat probleem houden. Dus de vraag is: hoe gaan we daarmee om, met die personele problemen die er zijn? En die schijnen toch alleen maar verder op te lopen. Dus wat denkt de wethouder daaraan te gaan doen? Hoe gaan we dat invullen? Zeker die personele capaciteit.

Voorzitter: Wethouder Fleuren.

Mevrouw Fleuren: Dank u wel. Als ik die vraag zou hebben, dan zou, denk ik, heel Nederland nu aan de bel trekken bij mij. Personele problemen zijn er en die gaan ook in de komende jaren niet minder worden. Want het aantal mensen dat werkt, wordt procentueel gezien minder ten opzichte van de mensen die zorg nodig hebben. Dus dat is een uitdaging en dat beperkt ook onze ambitie. Ik kan het eigenlijk alleen maar met u eens zijn. En dat betekent ook dat we naar innovatieve mogelijkheden moeten zoeken, uit te vissen. En dat klinkt soms heel zwaar. Mijn vader is al een aantal jaren dood en hij had toen ook al een iPad in huis staan en als hij viel met zijn druppel om de nek dan riep iemand: "Mijnheer Fleuren, gaat het goed met u?" En als hij binnen enkele minuten niet reageerde, dan kreeg ik of een van mijn zussen een belletje van "uw vader reageert niet en volgens ons is hij gevallen." Dan stonden wij aan de deur en dan bleek dat hij allang weer overleed was gekomen. Maar soms was er ook echt iets, dus die technische mogelijkheden gaan gelukkig ook wel steeds verder. Ik vind dat heel erg interessant. Soms hebben we een beetje een drempel, met name bij sommige doelgroepen, om die te gebruiken. Maar ik weet ook als je eenmaal over die drempel bent, dan biedt het ook heel veel. Want voor mijn vader bijvoorbeeld betekende dat hij nog heel lang thuis kon blijven. En eigenlijk een keer vallen betekende al dat een van zijn drie dochters binnen no-time op de stoep stond. Dus ik denk dat daar nog meer mogelijkheden in zijn dan dat we nu benutten. En ook zeker die ontwikkeling willen volgen om dat in de toekomst meer en meer te gaan benutten. Als er geen handjes zijn, dan moeten we wel.

Voorzitter: Dank u wel. Als alle vragen uit de eerste termijn beantwoord zijn, dan dank ik wethouder Fleuren voor de eerste termijn en dan gaan we verder met de tweede termijn van de raad. Dan beginnen we weer bij de fractie van D66. Mevrouw Ten Dolle heeft geen tweede termijn? Voor Winterswijk? Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Dank u wel, voorzitter. We hebben nog enkele losse opmerkingen. Allereerst als reactie op de reactie van de wethouder op onze vragen. Wij begrijpen dat mevrouw Fleuren niet TiTa Toveraar is, maar u kunt wel meer sturen op daadkracht. En laten we het hierbij houden, dat we als raad u hiervoor aan de lat zullen houden, dus we zullen daar scherp op monitoren. Dan ten aanzien van de motie van D66. Die vinden wij niet verkeerd. Daar hebben we wel de kanttekening bij, dat wij vinden, dat dat geïntegreerd moet worden in regulier beleid. Het

kan niet zo zijn, dat we met inclusie helemaal niks meer doen, omdat het geen opgave meer is. Dus integreren in regulier beleid, maar wel met de randvoorwaarde dat het dan niet betekent dat de kosten weer oplopen en dat we er speciaal allemaal mensen daarvoor moeten aanstellen. Dus dat wat ons betreft als randvoorwaarde. We zijn het helemaal eens met mevrouw Ten Dolle over de kaderstelling vooraf. Dat is nogal eens misgegaan. Dus bij dezen kunnen we niet vaak genoeg de kaders, denk ik, van tevoren meegeven. Dus daar zullen wij in meegaan. Dan ten aanzien van het naoberschap van de heer Van Nijkerken voor het buitengebied. Ik denk dat de heer Van Nijkerken helemaal geen idee heeft van wat er in het buitengebied gebeurt op dat gebied. Laat ik u het volgende schetsen. In het centrum van Winterswijk financieren wij vanuit de gemeente de ontmoetingsplek waar we het zo straks over hebben gehad, daar waar de ouderen elkaar ontmoeten. Wat er in Ratum gebeurt in het buurtschap, is dat men dat gewoon zelf doet en helemaal niet met grote bekendheid. Men doet dat gewoon. Wat gebeurt daar dan? Daar houden ze soosmiddagen, ouderenontmoetingsmiddagen, kaartavonden. En dat noemen we gewoon gemeenschapszin. Dat is nou wat we bedoelen met naoberschap. Misschien zou u er dus eens moeten gaan kijken, maar langzamerhand komen wij daar zelf qua leeftijd voor in aanmerking, denk ik. En dan tot slot, en dat is eigenlijk een opmerking waarvan ik nog niet helemaal zeker weet of ik die hier helemaal moet noemen. Maar het gaat over de vijf opgaven die we hebben gekregen als gemeente rondom de ketensamenwerking, de vijf ketens waar wij als gemeente regie op moeten nemen. En ik heb een memo gelezen van de GGD die daar het voortouw in neemt en ik spreek hier even mijn zorgen uit. Maar ik zal er op het laatste moment nog op terugkomen; dus u hoeft er voor nu niks mee. We zullen erop terugkomen. Maar het blijkt dat er heel veel geld gaat naar valpreventie, even in een overzicht: meer dan 90.000 euro. En voor de gezonde kansrijke start voor de kinderen – en dat betekent voor de eerste duizend dagen in een mensenleven – wordt nog niet een derde aan uitgegeven. Ik kom daar nog op terug, want wij denken dat dat misschien nog wel een belangrijker thema is, want dat is de basis voor eenieder mensenleven. Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Poels. Dan gaan we naar de tweede termijn van de fractie van Morgen. Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Poels bracht hier net een vleugje Den Haag de raadszaal binnen door dingen meteen persoonlijk te maken. Dat laat ik voor haar rekening. Wij hebben ook helemaal niet gezegd dat er niks gebeurt in het buitengebied. Allemaal onzin. Waar wij om hebben gevraagd, is om aandacht voor sociale cohesie die erodeert. En heel misschien niet alleen in Winterswijk, maar zeker ook in Winterswijk. Dat we het hier heel vaak hebben over bebouwde kommen en over wijken, enzovoorts. Maar dat juist op het platteland, als het gaat om de nabijheid van voorzieningen, het fenomeen van het omkijken naar elkaar enzovoorts, dat dat onder druk staat. Dat dat niet vanzelfsprekend is. Dat mobiliteit op het platteland ook niet altijd, de nabijheid van voorzieningen, ook niet altijd vanzelfsprekend is. Dat is waar wij aandacht voor vragen. Dus wij vragen om in de verdere uitwerking van de visie fysiek sociaal domein dat ook zeker over dat soort relaties te leggen en concreet te maken, als dat enigszins kan, hoe wij hierin gaan acteren, hoe we gaan zorgen dat tegenover die eroderende sociale cohesie op het platteland we toch met maatregelen op een of andere manier voor elkaar weten de fiks. En er gebeurt al het nodige. Maar naar de toekomst toe denken wij, dat dit echt een aandachtspunt blijft. Dat is wat we net hebben neergelegd. En ik zou ook de wethouder willen vragen om dat expliciet mee te nemen, een plek te geven. Het gaat niet alleen over het sociaal domein, het gaat ook over de samenhang met het fysiek domein. En wij hopen dat dus straks in de visie op het sociaal domein ook terug te lezen. Hoe gaan we dit soort dingen op langere termijn oplossen? Dat was het voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de fractie van het CDA voor een tweede termijn.
Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben niet echt een tweede termijn. Wij willen alleen even reageren op de moties en het amendement. Wij zien deze echt als een accent op de onderwerpen preventie, armoede en inclusie. Wij nemen daarbij wel aan, dat elke verandering niet tot extra kosten of een aparte pot gaat leiden. We zien het echt als een accent van extra aandacht en we vinden ze eigenlijk niet nodig, maar we zullen wel voorstemmen. Dank u wel.

Voorzitter: Er is een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel. Even één korte verduidelijkende vraag naar aanleiding van uw verklaring. U geeft aan dat u niet wilt dat er voor die verandering voor ieder een aparte pot komt en wilt u dat dan ook niet voor de huidige twee veranderingen die hier staan?

Voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Wij willen graag dat de twee nieuwe veranderingen geïntegreerd worden. Dat is eigenlijk onze wens. Dus zie ze als twee aparte pijlers, twee aparte opgaven, maar integreer ze wel financieel. Dat is eigenlijk onze wens.

Voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Dat stuk kon ik volgen, maar ik begrijp het dan misschien niet helemaal goed. Want u zegt, integreer ze dan in die andere twee veranderingen. Begrijp ik het dan goed? En u vindt het dan wel een idee dat er voor die andere twee veranderingen een aparte pot geldt is? Of zegt u dat er gewoon in totaliteit op de veranderingen, of er nou twee of vier zijn, willen we niet dat er per verandering een aparte pot geldt komt? Dus niet zozeer alleen op het amendement, maar in totaal op de visie.

Voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Dat het niet in totaal meer geld gaat kosten. Dat is eigenlijk het idee. Ik weet niet, wat had u zelf gedacht? Dat we twee aparte ... Wat is uw visie daarop?

Voorzitter: We zijn bezig aan de termijn van mevrouw Van der Vinne. Dus dan wordt de vraag eigenlijk aan u gesteld. Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, ik wil ook straks mijn tweede termijn alsnog wel doen om daarop te reageren.

Voorzitter: Tweede termijn, die kans heeft u gehad. Reageer nu maar.

Mevrouw Ten Dolle: Dat is niet waar. U kunt de tweede termijn altijd nog doen. Maar ik wil er best op reageren, voorzitter, los daarvan. Wat onze visie daarop is, is ... Die verandering, dat staat er ook, anders gaan we weer een discussie over een begrip voeren en dat hebben we wel vaker gehad in sociaal domein. Daar heb ik eigenlijk niet zo'n zin in. Maar die veranderingen, dat zijn eigenlijk, zo zie ik het ook, de hoofdpijlers, de grootste doelstellingen waar we naartoe werken in de visie. Daarvan zegt D66 eigenlijk: mooi, basis op orde. Punt twee, het aanpakken

van de multiproblematiek, de zware problematiek. En daarvan zeggen we eigenlijk, we willen er twee toevoegen die wij net zo belangrijk vinden in die doelstellingen, namelijk de aanpak op preventie en alles wat daarbij komt. Het integraliteit met cultuur, sport, educatie en bibliotheken. En andere maatschappelijke partners; is ook Present, zoals Morgen het heel mooi zei. En dan heb je punt twee, de doelstelling waar we de nadruk op willen leggen, is het stukje armoede en inclusie, oftewel drempelvrij Winterswijk. En daar hebben we het niet over de potten geld, want volgens mij, dan leggen we hier nu een kader neer wat moet gaan zorgen tot een visie. En D66 zegt heel duidelijk: wij vinden die vier doelstellingen de belangrijkste opgaven die we hebben binnen het sociaal domein. Dat is wat ik wil bewerkstelligen met het amendement. En als we het gaan hebben over de verdeling van geld, dan zou je toch eerst een visie moeten hebben, om ook te weten waar ga je dan prioriteren? Als het CDA daar dan zegt, wij vinden het prima dat die twee veranderopgaven erbij komen, maar er mag geen enkele extra euro naar die andere twee doelstellingen, dan zou ik u eigenlijk willen zeggen, stem dan tegen dit amendement, want daarmee prioriteert u dus eigenlijk in de doelstellingen.

Voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Ik denk dat het verschil ligt in het extra geld. Wat ons betreft wordt het geïntegreerd in de pot geld die er al bestaat.

Voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Maar bent u het dan niet met mij eens, dat als er straks de visie sociaal domein ligt, dan hebben we straks één pot geld sociaal domein op die visie. Dus ik snap niet zo goed wat u dan bedoelt met dat daar niet extra geld naartoe moet. We weten nu nog helemaal niet hoe dat precies geïntegreerd wordt. Er is straks één hoofdpot sociaal domein en dat heeft verschillende dimensies. En daar gaan we ook mee werken en geld uitgeven als het gaat om de doelstellingen. Dus ik snap niet helemaal wat u precies wilt met 'als u het op die manier leest'.

Voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Ik denk dat het nu helder is. Ik denk dat dit duidelijk is. Dank u wel.

Voorzitter: U bent klaar met uw tweede termijn? Ja? Dan gaan we verder met de tweede termijn van de fractie van WB. Geen tweede termijn? De PvdA. Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Dank u wel, voorzitter. Blij dat onze oproep om bestaanszekerheid als fundament mee te nemen in het opstellen van de visie op het sociaal domein. En dat het wordt meegenomen. En op de moties en het amendement: wat ons betreft, dat pas helemaal in ons straatje en past ook in het betoog dat ik zelf daarnet heb gehouden. En wat ons betreft is ook juist dit moment, het opstellen van de kadernota, het moment om dat extra mee te geven dat we dat belangrijk vinden dus onze volledige steun daarvoor.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lammers. En dan tot slot de fractie van de VVD voor de tweede termijn. Geen tweede termijn voor de VVD? Dan zijn we aan het eind gekomen van de beraadslagingen en gaan we stemmen. Sorry. Tweede termijn van het college. Ging ik toch te snel. Dan is het woord aan wethouder Fleuren.

Mevrouw Fleuren: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij waren de meeste vragen niet voor mij bedoeld. Even ter aanvulling op hetgeen mevrouw Poels zei over de verschillende budgetten die gehanteerd worden, onder andere voor kansrijke start en valpreventie. Die komen vanuit de GALA-budgetten, het gezond-actief-leven-akkoord, waar inderdaad voor de een veel grotere bedragen zijn gereserveerd dan voor de ander. Wij willen daar goede dingen van doen. En eigenlijk we proberen niet het geld terug te moeten storten, terwijl eigenlijk ontzettend veel te doen is, ook op het gebied van valpreventie. Maar ik ben het met u eens, dat daar soms wel een beetje een vreemde verhouding tussen zit wat het Rijk ons toebedeelt. Oproep van de heer Van Nijkerken hebben we gehoord. Neem mee in de visie hoe we gaan acteren en ook het eroderen van de sociale cohesie op het platteland. In reactie op het amendement hoor ik het CDA vooral richting D66. Volgens mij hoeft ik daar niks aan toe te voegen. Ik meen dat ik alles gehad heb, anders hoor ik het graag.

Voorzitter: Ik zie geen handen of wat. Dan dank ik ook voor de tweede termijn. Zijn we nu echt aan het eind gekomen van de beraadslaging. Ik wilde even kijken of jullie opletten natuurlijk. Gaan we nu over tot stemming. En dan gaan we eerst stemmen over het amendement. Zijn er mensen die een stemverklaring willen afgeven? Ik zie geen vragen voor een stemverklaring. Dan staat de stemming nu open. Het amendement is twintig stemmen voor en nul tegen; het amendement is aangenomen. Dan breng ik nu dat gewijzigde voorstel in stemming. Daarvoor is nu de stemming open. Voor het voorstel hebben 17 raadsleden voorgestemd en drie tegen. Dus ook het voorstel is aangenomen. Dan gaan we over tot stemming voor de motie. Beginnen we met motie M2 Veranderopgave preventie. Daarvoor is de stemming ook open. Twintig voor en nul tegen. En tot slot bij dit agendapunt motie M3, de veranderopgave armoede. Die staat ook open. Het zou mooi zijn als nog één persoon stemt. Twintig voor en nul tegen, dus daarmee is deze motie ook aangenomen.

3. Actualisatie uitgangspunten regionale inkoop Wmo en Jeugd

Voorzitter: Dan gaan we nu verder met het volgende agendapunt. En dat is agendapunt Actualisatie uitgangspunten regionale inkoop Wmo en jeugd. Eind januari 2024 hebben de Achterhoekse gemeenten besloten om de huidige contracten voor Wmo en jeugdhulp niet te verlengen. Daarom is een nieuwe inkoopprocedure gestart, zodat vanaf 1 januari 2026 nieuwe contracten met zorgaanbieders kunnen ingaan. Het college stelt de raad in staat om wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan het college ten behoeve van besluitvorming over de regionale inkoopstrategie. Het voorstel van het college is om geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Dan beginnen we nu voor de bespreking van dit raadsvoorstel met de eerste termijn van de raad en beginnen we met de fractie van Voor Winterswijk. Is het woord aan mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, voor u staat een raadslid met zorgen. Zorgen over de manier waarop we in Winterswijk omgaan met kostbare zorggelden en waarbij ik niet het gevoel heb, dat we de komende jaren enig greep krijgen op de uitgaven in het sociaal domein. En daarin specifiek de Wmo en met name de jeugdzorg. Laat mij u even meenemen terug in de tijd. Op 1 juli 2023 op Achterhoeks niveau wordt gekozen voor een doelgroep financiering lumpsum. Toekomstbestendig, mooi, maar een moeilijk systeem. Nog geen jaar later blijkt dat dit systeem onze gemeente miljoenen meer gaat kosten door bestuurlijk onvermogen om de kaders voor de aanbesteding, de opgestelde contracten en de resultaatgerichte sturing onvoldoende te stellen. Tot op de dag van vandaag kost ons dat miljoenen per jaar extra. Nu, eind oktober, meer dan een jaar later, zijn we met het voorliggende regionale inkoopdocument

weer terug bij af. We gaan weer over naar P maal Q, oftewel producteenheid keer vaste prijs. Helaas blijken we zowel bestuurlijk als ook de zorgpartijen niet volwassen genoeg te zijn voor die doelgroepfinanciering voor de zogenaamde lumpsumfinanciering. Het is ons helaas niet gelukt om in de achter ons liggende anderhalf jaar tijdig te kunnen bijsturen, zodat we een deel van de aanbesteding een eigen beheer zouden kunnen houden, analoog aan de gemeente Oude IJsselstreek. Een kaderstellende motie aan het begin van dit jaar die daartoe opdracht gaf, haalde het niet. Nu is het oktober 2024 en we constateren dat er nog geen Winterswijkse visie op het sociaal domein ligt en daarmee kunnen we dus ook geen gefundeerde keuze voor inrichting en inkoop van het sociaal domein maken. En dat betekent voor ons als fractie van Voor Winterswijk, dat wij niet anders kunnen, let op onze woorden, niet anders kunnen dan instemmen met de voorliggende inkoopstrategie. Wij hebben begrepen dat het mogelijk is om na een jaar alsnog de gemeente andere keuzes te laten maken. De vraag aan de wethouder is dan ook: kunt u dat bevestigen? Voor Winterswijk maakt zich met deze nieuwe inkoopstrategie zorgen om twee risico's die bij deze inkoop op de loer liggen. Allereerst het risico op administratieve lastenverzwaring voor de aanbieders en daarmee, u raadt het al, een kostenverhoging voor ons als gemeente. Wethouder, kunt u ons toezeggen, dat u ervoor zorgt dat die administratieve lasten niet zullen toenemen in deze nieuwe financiering en kunt u ons dan toezeggen daar ons actief en vroegtijdig, dus niet mosterd na de maaltijd, vroegtijdig ons te informeren daarover? En als tweede het risico op onvoldoende controle op de instroom, namelijk de indicering. En ook hier de vraag: wethouder, wat gaat u doen om controle te krijgen op deze instroom? Wetende dat wij als gemeente niet de enige partij zijn die de indicaties afgeeft. Dus om bij deze instroom te zorgen dat de kosten op het sociaal domein niet nog veel hoger worden. Wij willen niet dat over een paar jaar alle inkomsten aan het sociaal domein worden uitgegeven en we verder alle andere ontwikkelingen voor onze mooie gemeenten kunnen parkeren. Voorzitter, dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Poels. Dan gaan we voor de eerste termijn van de fractie van Morgen. Geen bijdrage. De eerste termijn van de fractie van het CDA. Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Dank u wel, voorzitter. Na de evaluatie van de inkoop ligt nu de nieuwe inkoop voor. En wij kunnen ons vinden in de aangescherpte en geactualiseerde uitgangspunten. Het CDA heeft één enkele bedenking om mee te geven bij de uitgangspunten. Op dit moment is de huidige inschatting dat het meenemen van de prijs in de aanbesteding per saldo geen voordelen oplevert. Als dat inzicht verandert, dan zou het CDA graag zien, dat de prijs ook een onderdeel wordt in de aanbesteding. Dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Vinne. Dan gaan we verder met de fractie van WB. Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij met de bijdrage van mevrouw Poels van Voor Winterswijk. Voorzitter, ook hier moet ons lekenbestuur, daar komt hij weer, op een aantal zaken er hard aan trekken, maar ook hier doen we ons best. Over het memo en de opleggen. Eerlijk gezegd, voorzitter, het lijken wel werkstukken over de Nederlandse taal. Veel definities en begrippen uit het vakgebied. Ook hier geldt: de professionals uit de organisatie kennen hun materie. Het is ingewikkeld, maar te begrijpen. Maar helaas is het geen taak of werkstuk over economie. Voorzitter, we missen duiding op de financiële doelen. De lumpsumbekostiging heeft helaas niet gewerkt. Er wordt weer gesproken over de systematiek P maal Q en we maken afspraken over de indexering van de tarieven. Met andere woorden de P van prijs wordt bepaald. En, zo staat geschreven, daarmee wordt de voorspelbaarheid beter en de beheersing van de uitgaven. Dat zou mooi zijn. De fractie van WB gelooft dit niet. De Q wordt niet begrenst,

beschreven of gecontroleerd en voor WB bestaat deze Q eigenlijk uit een grote Q. Ik hoor het mooie woord instroom indiceren, maar dat is een grote Q. Het zijn de inwoners dan wel cliënten – inwoners of cliënten, het is een begrip – en dan nog een kleine q. Dat zijn de behandelingen zelf. Voor mij wordt de formule dan P maal grote Q maal kleine q. En als de P de grote Q van het aantal mensen en de kleine q van het aantal behandelingen; dus het is P maal Q maal q. In deze uitgangspunten hebben we het alleen over de P en niet over de grote en niet over de kleine q. En juist deze twee laatste q's zullen ons parten gaan spelen. Toch wordt het vaststellen van alleen de P van prijs als voldoende ingeschat om de uitgaven te beheersen. En dat is nog niet eerder gebeurd. Dus WB heeft hier zorgen over. Wij oordelen dat dit opnieuw niet voldoende zal zijn. Herkent de wethouder zich in deze zorgen en kunnen wij een toezegging van de wethouder krijgen om deze zorgen over te brengen naar de besluitvorming over de regionale inkoopstrategie? Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Pleiter. We gaan verder met de fractie van de PvdA. Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Dank u wel, voorzitter. De huidige inrichting van de inkoop kent gebreken. Dat is wel gebleken. En dat ligt niet zozeer aan de visie die eronder ligt, maar aan de concrete inrichting van de inkoop en de contracten. De visie kan overeind blijven, maar het is wel noodzakelijk om aanpassingen door te voeren richting een nieuwe contractperiode Wmo en Jeugdhulp. Nieuwere, scherpere uitgangspunten helpen hierbij. We zien dat de lessen uit de evaluatie ter harte zijn genomen en zijn vertaald in betere en scherpere uitgangspunten. Tijdens meerdere informatiebijeenkomsten is duidelijk geworden, dat er bij de nieuwe inkoop en contractering voldoende ruimte zit om lokaal keuzes te maken. Een belangrijke verbetering ten opzichte van het vorige traject. Mocht onze lokale nieuwe visie straks duidelijk richting een lokale afslag gaan, dan hebben we hiervoor voldoende ruimte. Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel. Er is een vraag van de heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde graag vragen, wat is een lokale afslag? Dat was, volgens mij, het laatste. Begrijp ik niet. Dank u wel.

Voorzitter: Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Dat je lokaal ook keuzes kan maken binnen de inkoop. En u had het net over de kleine q, grote Q. Ik denk dat het juist heel erg belangrijk is – en daarvoor hebben we het daarstraks ook gehad over de visie van het sociaal domein – dat we echt gaan kijken met elkaar, hoe kunnen we ervoor zorgen dat die instroom in dure voorzieningen lager wordt. En daarom moeten wij lokaal keuzes maken binnen onze eigen visie uiteindelijk. Dat is voor nu mijn antwoord, voordat ik een heel betoog ga houden op basis van uw vraag. Maar dat heb ik van u geleerd, mijnheer Pleiter.

Voorzitter: Aanvullend?

De heer Pleiter: Voorzitter, sta me toe. Ik wil de heer Lammers bedanken voor deze bijdragen. Dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Pleiter. Dan gaan verder met de fractie van de VVD. Mijnheer Garvelink.

De heer Garvelink: Dank u wel, voorzitter. Financiën. Daar hebben we het vanavond over. Inkoop. En de actualisatie inkoop Jeugdhulp en Wmo laten aanscherping zien van de uitgangspunten uit 2021. Kwaliteit, een dekkend aanbod en transformatie zijn aangepast. De financiële doelen voor de algehele inkoop moeten we, zoals Winterswijk's Belang ondertussen al zei, halen uit een betere voorspelbaarheid en beheersbaarheid. Maar wij vragen ons af: wat willen we hiermee bereiken? We willen kostenbewust werken, maar werkt dit ook kostenbesparend? Wat betreft de algehele inkoop is het goed om te weten wat de kosten zijn, maar waar is de besparing? We willen meer normaliseren en afschalen, we willen minder aanbieders, betere samenwerking en voorspelbaarheid. Hele mooie ambities, maar we missen die vuist die op tafel slaat en duidelijke doelen stelt. Het verleden heeft ons geleerd dat de zorginkoop nogal uit de pas is gelopen. We praten over een paar miljoen. Waarom nu dan geen duidelijkere doelen? Besparen hoeft niet altijd ten koste te gaan van de kwaliteit. We laten ons soms te veel leiden door de macht van de zorgaanbieders en dat we daardoor geen andere keuzes hebben. Voorzitter, we lopen als Winterswijkers mee in de rij en wij zien onvoldoende ambitie die duiden op besparingen en maken ons daar zorgen over. We willen ook graag het volgende weten. Kan de wethouder aangeven of de vuist er is en hoe brengen we dat in de praktijk? Wat zijn nu de concrete financiële doelen? Willen we besparen, willen we handhaven of nemen we toch maar genoegen met de alsmat stijgende kosten. En wethouder, wanneer we meer geld uitgeven aan kosten, wat betekent dit dan voor de andere voorzieningen en domeinen? Wij vragen ons af of de wethouder ons misschien kan toezeggen of er geen mogelijkheid is om te komen tot een soort van fictieve budgettering, een soort van prijsplafond, waarbij we in ieder geval getriggerd worden om zoveel mogelijk binnen de lijnen te blijven? Dat waren onze vragen. Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Garvelink. Dan gaan we nu naar de fractie van D66. Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. D66 is in het verleden kritisch geweest op de inkoop en nu liggen de mogelijkheid voor om wensen en bedenkingen bij de nieuwe uitgangspunten neer te leggen. Maar voor D66 ligt de kritiek op dit moment nu even achter ons, want we moeten door. Zo zijn we als raad meegenomen in de technische sessie over de inkoop. Hiervoor wil ik de inzet van alle betrokkenen dan ook bedanken. Voorzitter, ik begrijp dat het een wat technischer verhaal wordt voor de kijkers thuis, maar het gaat hier om veel geld en het blijft immers een manier van boekhouden. Dus als je het mij vraagt sowieso niet het meest kleurrijke verhaal, maar wel van belang voor onze inwoners die zorg nodig hebben, uiteindelijk voor alle inwoners. Voorzitter, D66 begrijpt de keuze voor de voorkeursvariant van P maal Q. Het is technisch gezien relatief makkelijk in te boeken en echte sturing op doelstellingen en controle hoef je niet uit te voeren. Dat is volgens D66 dan ook waar het in het verleden is misgegaan. Lumpsum was beloofd dat het ons veel geld zou opleveren, maar hier bleken we niet klaar voor te zijn in de Achterhoek. Je moet immers bij die variant sterk controleren op resultaten en een duidelijke visie hebben. En dat is wat ontbrak. Dat brengt mij nog wel bij een hele duidelijke vraag richting het college: hoe kan de raad bij deze variant in de toekomst sturen op de beheersbaarheid en hoe kunnen we grip en controle houden op de inkoop? En ook of dit in lijn is met de visie die er straks vanuit de raad ligt. Ik dank u wel, voorzitter.

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Dolle. En dan zijn we daarmee aan het eind gekomen van de eerste termijn van de raad en gaan we naar de eerste termijn van het college en is het woord aan wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Dank u wel, voorzitter. Ik ga het rijtje maar gewoon even af. En dan begin ik bij Voor Winterswijk en Voor Winterswijk vraagt letterlijk: is een initiële kortere contractduur mogelijk? Ja. Dat is u ook toegezegd door de projectleider. Dat is mogelijk. Hoe laten we de administratieve lasten niet toenemen? Dat kan ik niet beloven natuurlijk, want ik ben niet de enige die gaat over administratieve lasten. Daar gaan onze zorgaanbieders natuurlijk zelf ook over en zij kunnen zelf ook eisen stellen aan de administratieve lasten. Wat wij hebben gedaan met deze nieuwe inkoop, is eigenlijk ook tegemoetkomen aan het verzoek van onze zorgaanbieders, die de vorige methode van bekostiging echt ingewikkeld vonden en daarmee ook heel veel administratieve lasten hadden. Dus op dit moment komen we daaraan tegemoet, want zij vinden dit een prettige manier van de bekostiging.

Voorzitter: Er is een interruptie van mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Even ter verduidelijking voor mij dan. Dat betekent dus dat u verwacht dat de administratieve lasten voor de zorgaanbieders mogelijk lager gaat worden nu?

Voorzitter: Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Daar kan ik niet zo 1-2-3 antwoord op geven, want het ligt echt aan de individuele zorgaanbieder hoe zij omgaan met de eisen die zij zichzelf ook stellen aan administratieve lasten. Dus ik kan daar niet over het geheel een antwoord op geven. Wat we wel hebben gedaan, is in de regio duidelijk gesprekken gevoerd hebbende met meerdere zorgaanbieders, waarbij zij zeiden, lumpsum vraagt van ons een dermate financiële belasting met een dermate grote onzekerheid, dat is voor ons echt niet wenselijk, daarmee maken we het extra ingewikkeld. De teruggang naar P maal Q – en daar moeten we nog een besluit op nemen; dat is nog niet besloten – wordt in principe wel positief ontvangen.

Voorzitter: Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Kunt u in elk geval op die administratie lasten, kunt u daar wel op monitoren? Dat dat niet verschrikkelijk uit de klauwen gaat lopen weer? Dus ik wil eigenlijk niet dat wij daar risicodrager in worden. Kunt u dat toezeggen?

Voorzitter: Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Wat ik kan toezeggen, is dat ik in ieder geval daarover het gesprek blijf voeren en dat doe ik niet alleen. Dat doe ik met de collega's in de regio, met de mensen die in het SDA werken, daar continu gesprekken over voeren, blijven voeren met onze zorgaanbieders. Maar ook met onszelf. Want wij hebben zelf natuurlijk ook administratieve lasten, dus ook die moeten niet te hoog worden. Dan vraagt u controle op de instroom. U heeft net de kadernota visie sociaal domein vastgesteld. Daar staan een aantal maatregelen in die tot doel hebben de instroom te verlagen. Wij normaliseren en met veel meer wijkgericht werken, willen we ervoor zorgen dat onze inwoners niet direct instromen in dure zorgvoorzieningen, dus we moeten op die instroom controleren.

Voorzitter: Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Ook hier even de vraag ... Dat begrijp ik. Daarom is ook de hele transformatie in gang gezet, dat we op een andere manier gaan sturen, want anders gaat het binnen no-time onbetaalbaar worden met elkaar. Maar waar het mij om gaat, is dat u daarover

controle krijgt. Dat u het in de grip hebt. Dat u bij kunt sturen en als het dan wat lastig is, ons in elk geval daar tijdig van op de hoogte te brengen, zodat we met u mee kunnen sturen daarin. Bent u daartoe bereid?

Voorzitter: Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Ja, uiteraard, mevrouw Poels, wil ik de hele raad daarin meenemen. We moeten wel constateren dat we op een deel van de instroom geen invloed hebben. Maar ook daarover denk ik dat we wel het gesprek moeten aangaan. Dan gaat het bijvoorbeeld over verwijzingen van huisartsen, dat is een groep waar we heel goed mee in gesprek kunnen gaan. Verwijzingen vanuit de rechterlijke macht daarentegen is echt een ander verhaal. Daar heb je gewoon geen invloed op, want dat is een eigenstandig besluit van een bijvoorbeeld kinderrechtster. Dus er zitten wel gradaties in de mate waarin we controle kunnen uitoefenen op de instroom.

Voorzitter: Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Voorzitter, ik beloof u, de laatste keer. Dat begrijp ik. Dat is ook meteen mijn grote zorg, dat er gewoon zoveel indicerende partijen zijn waar we geen grip op hebben. Die erkenning wil ik geven, maar het pleit ons niet vrij van het feit dat wij de zak met geld hebben en wij daar wel verantwoording naar onze inwoners moeten afleggen. Dus blijft de vraag overeind om ons daar over te informeren en verantwoording over af te leggen.

Voorzitter: Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Voorzitter. Dat zei ik net toe, dus dat is, denk ik, geen probleem. Het CDA vraagt naar het meenemen in de prijs in de aanbesteding. Op dit moment zijn we aan het kijken, want we moeten volgens de Algemene Maatregel van Besturen reële prijzen bieden. We zijn op dit moment in het proces om te kijken, wat is dan voor alle producten die we inkopen een reële prijs. U heeft in de presentatie van de projectleider ook gezien dat dat uit verschillende onderdelen moet bestaan. Is ook weer een technisch verhaal. Als we dat gedaan hebben, hebben we een vaste prijs voor een product en is dat dus niet meer onderhevig aan kostenstijgingen of dalingen. Dat wat we bij lumpsum uiteindelijk wel hadden. Dus daar koersen we nu op. En op dit moment hebben we dus niet de mogelijkheid om prijs onderdeel te laten zijn van de aanbesteding. Dan WB. Ik heb heel duidelijk uw zorgen over de financiën gehoord en die hebt u ook al meerdere keren hier uitgesproken. Ik heb u net verteld over het vaststellen van die prijs. Dat is een stuk voorspelbaarheid. Daarmee weet je, als ik X product inkoop voor die prijs, dan weet je wat het kost. Dat is die voorspelbaarheid die wij wel erin hebben gebouwd. Ik heb u ook meerdere keren horen praten over budgetplafonds: ja, die kunnen we invoeren. Dat is geen probleem. Het enige nadeel is dat we openeindregelingen hebben en dat we, ondanks budgetplafonds, nog steeds dat moeten betalen. Dus het is een beetje een wassen neus als je dat doet.

Voorzitter: Interruptie van de heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Hier sla ik een beetje op aan. Een wassen neus. Het wordt door andere gemeenten – in Zutphen, geloof ik, is het twee jaar gedaan; in Nijmegen wordt het ook nu nog gebruikt. Dus het is een wassen neus in die zin, dat het nog betaald moet worden, maar daar gaat wel, voorzitter, wat mij betreft een signaal af over de doorleving van het financieel management en daar willen wij vooral op hameren. Wij zoeken een doorleving, een beleving

vanuit het college naar de organisatie, naar de eerste lijn, tweede lijn, om te vertellen: het gaat om geld. En daar zijn wij ... Wij hebben niet een boom waar het allemaal aan groeit. Dus een wassen neus, daar sloeg ik op aan. Ik geloof niet dat dat de juiste term is.

Voorzitter: Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Voorzitter, een wassen neus, daar bedoel ik echt mee dat een budgetplafond weliswaar symbolisch een uitwerking zou kunnen hebben, maar praktisch gezien eigenlijk niets waard is, omdat je gewoon verplicht bent om zorg te bieden aan degene die dat nodig heeft. Dus ook al heb je een tientje gebudgetteerd voor product X en iemand vraagt en heeft product Y ook nodig, dan zul je het nog steeds moeten betalen. In die zin bedoel ik wassen neus. Als het gaat om financieel bewustzijn, dan gaat het over het financiële bewustzijn van al onze medewerkers. En ik ben ervan overtuigd dat dat financiële bewustzijn er echt wel is. Men weet echt wel dat als er een gesloten-jeugdzorgindicatie wordt afgegeven, dat dat tonnen kost. Dat weet men en toch moet je soms wel zo'n indicatie geven en ik wil daar ook niet voor weglopen. Want als een kind dermate zoveel zorg nodig heeft, moet het die ook kunnen krijgen. Dus in die zin is er financieel bewustzijn? Ja, ik ben ervan overtuigd dat onze medewerkers financieel echt bewust zijn van de kosten die het sociaal domein en de jeugdzorg met zich meebrengen. Is een budgetplafond daarvoor een oplossing? Nee, daar geloof ik niet in.

Voorzitter: Dank u wel. Dan is er ... Was u klaar, mijnheer Pleiter?

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter: Als u heel lang moet nadenken ...

De heer Pleiter: Nee, ik zat even te kijken of ik in beeld kom. Sorry. Ik was klaar.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Pleiter. Dan gaan we nu naar een interruptie van de heer Garvelink.

De heer Garvelink: Nu ben ik in beeld. Ik wil toch nog eventjes doorgaan op het prijsplafond, want het is namelijk een woord wat wij ook in de mond genomen hebben. Zo'n prijsplafond is een tool die we eigenlijk de wethouder willen aanreiken. Je kunt natuurlijk een prijsplafond afspreken. Het is heel simpel als je zegt, mijn zorgkosten voor dit jaar of de komende jaren is 1 miljoen. Kan ik op een gegeven moment zien dat ik er 100 duizend euro op besparen kan en ik eindig op negen ton, heb ik het goed gedaan. Ga ik toch overheen, heb ik het minder goed gedaan. En die zorg mag nooit stoppen. Dat weten wij ook. Dat gaat altijd door. Maar je moet ergens een indicatie hebben om te zeggen, we lopen zo binnen de lijnen, dus we werken toe naar dat 1 miljoen. Op het moment dat we ergens halverwege al op 500 of 600 duizend zitten, dan weten we dat we scheef gaan lopen. En dat is voor ons die trigger en dat is dat plafond en misschien nog een stukje budgettering waar wij op doelen. Dat vinden we ook belangrijk dat dat misschien toch op die inkoop meegenomen zou kunnen worden of in ieder geval als trigger gebruikt kan worden.

Voorzitter: Wethouders Schepers.

Mevrouw Schepers: Volgens mij heb ik mijn pleidooi tegen het budgetplafond al gehouden. Daar blijf ik ook bij. Onze budgetverantwoordelijkheid ligt in de begroting. We hebben een begroting sociaal domein en dat is waar we op sturen. Het college wordt tweemaandelijks, driemaandelijks op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in de zorgvragen en dat zijn ook de triggers om te

kunnen bijsturen daar waar het mogelijk is. Dus financieel bewustzijn is te allen tijde iets wat boven in ons hoofd zit. Daar word ik en mijn collega-wethouder Fleuren, die er niet meer zit, regelmatig van op de hoogte gehouden. En het budgetplafond is in feite de begroting die u zelf ook heeft vastgesteld.

Voorzitter: Mijnheer Garvelink.

De heer Garvelink: Dank u wel, voorzitter. Maar wat voor garanties krijgen we mee dan, dat we in de pas blijven lopen? Niet dat we straks op een gegeven ogenblik na verloop van tijd erachter komen van, we hebben weer zoveel overschreden en we moeten weer zoveel inleveren en het één gaat weer ten koste van het ander, zonder dat we daar ook maar enige grip op hebben.

Voorzitter: Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: En daarom staat in de kadernotitie van de visie sociaal domein ook juist die sturing op de instroom. Dat is hetgeen waar we wel sturing op kunnen hebben en daarom willen we veel meer naar de voorkant. Meer preventie, meer wijkgericht werken, meer normaliseren, niet bij mensen waarbij dat niet kan, maar bij mensen die dat wel zou kunnen, moet je dat vooral doen. Niet alle problemen hoeven gemedicaliseerd te worden. En dat is het stuur wat we in handen hebben als het gaat over de instroom. En dan heb ik het inderdaad over de Q. Over de prijs, die staat vast. Dus op zich heb je dan een soort van voorspelbaarheid waar je op kunt sturen. Is dat een 100 procent garantie? Nee. En die ga je ook nooit krijgen als we nog steeds in Nederland blijven werken met een opneemregeling. De zorg die mensen nodig hebben ben je gewoon verplicht als gemeente om te bieden. Dus als de begroting zes ton is en dat hebben we bereikt en dat komt toch een vraag om grote jeugdzorg, zullen we die gewoon moeten bieden, ook als dat geld al op is. En daarom is een budgetplafond weliswaar symboliek, maar niet werkbaar. Volgens mij heb ik dan al heel ... Ik zie een interruptie.

Voorzitter: Dat klopt. Maar u was met een zin bezig, dus ...

Mevrouw Schepers: Ik wilde verder gaan met de beantwoording, maar ...

Voorzitter: Anders gaan we eerst naar de interruptie van mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Dank u wel, voorzitter. Ik wil op hetzelfde thema als de beide heren Pleiter en Garvelink nog even doorgaan. Het woord dat gebruikt moet worden, is financieel managen. U bent bestuurder. U wordt erop afgerekend. U krijgt een budget. En om u nog even mee te geven: wij hebben de begrotingen, die bespreken we na de herfstvakantie, daarin maakt u ook een keuze voor de inclusieve BSO, waar u twee ton aan uit gaat geven. Dat gaat ook ten koste van die jeugdzorg en ook ten koste van dat kind die ook die complexe zorg aan het eind van jaar nog vraagt. En dan komt u er bij mij niet mee weg om dan te zeggen, ik heb de pot leeg en dan overschrijd ik. Dus dat zijn keuzes. Ik denk dat u als wethouder door ons aan de lat gezet moet worden en dat wij daarop moeten gaan sturen met elkaar. Want ik geloof niet dat het anders goedkomt. Ik hoop dat u daar begrip voor hebt en dat wij anders niet het gevoel hebben dat wij in controle komen met elkaar.

Voorzitter: Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Voorzitter, er is net een amendement aangenomen dat gaat over preventie als veranderopgave en als belangrijk thema voor onze visie sociaal domein. Als het gaat over

inclusieve BSO, daar hebben we het helemaal nog niet over, want we hebben het hier over inkoop, dan hebben we het ook over preventie. Die discussie denk ik dat we op een ander moment ook moeten voeren. Als het gaat om financieel management heb ik volgens mij net heel duidelijk gezegd dat we weten wat de begroting is, dat we weten wat het budget is, dat we maandelijks desnoods op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen qua cijfers. En dat we daarop proberen te sturen. En heb je daarmee alles in de hand? Nee, daar heb je niet alles mee in de hand. Meer kan ik er niet van maken. We proberen daarop te sturen door te normaliseren, door wijkgericht te werken, door voorliggende voorzieningen in te zetten. Dat heeft een lange adem nodig. Daar heb je niet direct resultaat van. Iedereen die iets weet over preventie, weet ook dat dat langetermijndenken is. En soms gaan inderdaad de kosten voor de baten uit. En dat is in dit geval zeker aan de orde. Als we dan weer teruggaan naar de inkoop, heb ik volgens mij behoorlijk veel over de financiële vragen al gezegd. En D66, die vraag moet u nog even verduidelijken voor mij, want ik heb hem half kunnen opschrijven en half niet.

Voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel. Dan dacht ik nog dat ik de minst complexe vraag had gesteld van alle fracties. Maar goed, de vraag die vanuit D66 kwam eigenlijk en misschien is het zelfs een beetje een aansluiting van wat er net werd gezegd, maar met name hoe wij als raad ook in de toekomst kunnen sturen op de beheersbaarheid. En hoe kunnen wij grip en controle houden op de inkoop in die zin? Ik ben het helemaal met u eens. Soms krijg je een rechterlijke indicatie, dan moet je die zorg bieden. Maar hoe krijgen we nou ook inzicht met elkaar, zodat we ook ... Want het zijn babystapjes. Er is wat vertrouwen nodig ook in deze raad. Dus hoe krijgen we grip op die beheersbaarheid als raad, hoe kunnen we daar inzicht in krijgen? En dan zou ik ook bijvoorbeeld kunnen denken, dan neem ik een schot voor de boeg, dat je bijvoorbeeld een soort kwartaalmonitoring opneemt in Pepperflow. Dat kan heel plat zijn, maar dan krijgen we als raad ook een beetje een idee van waarom worden bepaalde keuzes gemaakt en dan zien we niet achteraf in de begroting in één keer weer dat er een som geld bij moet, terwijl er misschien een hele goede verklaring voor is. Dus concluderend: hoe gaan wij in de toekomst sturen op die beheersbaarheid en hoe kunnen wij de controle en grip en inzicht houden op de inkoop?

Voorzitter: Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Ik was inderdaad een beetje in verwarring door het woord inkoop. Wij kopen Wmo-zorg en jeugdzorg in en ik ga er nu vanuit dat u op de hoogte gehouden wilt worden van wat wij daarin gebruiken. Is dat wat u vraagt? Die vraag kan ik ... Of dat in een kwartaal? Ik hoop dat dat kan. Ik wil dat echt meenemen om te kijken of we dat mogelijk kunnen maken. Want ik denk dat het voor uw raad echt heel fijn is om inzicht te krijgen in wat wordt er nu per segment uitgegeven. Maar ik zie daar ook nog vragende blikken, dus ik durf hem niet zo met ja te beantwoorden. Maar ik wil hem heel graag mee terugnemen in de organisatie om te kijken wat we daarin kunnen doen.

Voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Even nadrukkelijk, ik noemde net een kwartaal, maar kan me ook voorstellen dat het misschien wat veel is. En als het heel veel ambtelijke capaciteit kost, dan alsjeblieft, doe het niet per kwartaal. Dus kijk ook even wat realistisch is. Maar volgens mij, en daar zit ook volgens mij de vraag van mevrouw Poels en de heer Garvelink, dat geeft ons ook duiding waarom bepaalde budgetten misschien overschreden worden. En hebben we daar ook een

motivering bij? Niet dat we aan de achterkant dat pas horen en dat er onbegrip ontstaat. Dat kan ook per half jaar. Kijk even wat realistisch is, maar in ieder geval dat we wat duiding hebben, dat we als raad ook meegenomen worden daarin en dat we langzaam stapsgewijs het vertrouwen weer kunnen opbouwen dat het met de inkoop goed gaat.

Voorzitter: U gaat er niet op reageren?

Mevrouw Schepers: Jawel, maar ik wachtte op het woord, voorzitter.

Voorzitter: Sorry. Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Ik dacht, ik wacht netjes tot de voorzitter mij het woord geeft.

Voorzitter: Helemaal goed.

Mevrouw Schepers: Ik zeg u graag toe dat ik dat mee in de organisatie neem en dat ik daar op een later moment op terugkom. En voor nu waren dat de vragen die mij gesteld zijn.

Voorzitter: Dan is er nog een interruptie van mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Nog even voortbordurend op de vraag van mevrouw Ten Dolle, waarvoor dank. Dan puzzelt mij dat. Dan denk ik, wij kunnen dus niet per kwartaal een overzicht krijgen over hoe het er financieel voorstaat, waar we de zaken aan uitgegeven hebben. Dat we een beetje inzicht krijgen. Maar dan denk ik, als wij dat als raad per kwartaal niet hebben, hoe moet u als wethouder dan sturen? U moet dat toch zelf willen weten? Elke dag, elke ochtend dat u opstaat, moet u toch weten hoe het ervoor staat? Is toch onbestaanbaar dat we niet in investeren in die data? Ik begrijp er helemaal niets van.

Voorzitter: Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Voorzitter, volgens mij heb ik net heel duidelijk uitgelegd, dat wij te allen tijde de cijfers en de ontwikkelingen in de bestedingen teruggekoppeld krijgen vanuit de organisatie. Wat ik wil doen, is in de organisatie kijken hoe we dat ook voor de raad beter inzichtelijk kunnen maken. Dat is echt een ander verhaal. Dat is niet op de hoogte zijn, want onze financials en onze beleidsmedewerkers weten echt exact waar we mee bezig zijn en die hebben te allen tijde ook overzicht. Het is alleen de vraag, hoe krijgen we dat op een goede manier met context bij de raad. En dat neem ik terug in de organisatie.

Voorzitter: Dank u wel. Dan is er nog een interruptie van de heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Ik mis nog even ... Want ik heb gevraagd om een toezegging van de wethouder om de zorgen over te brengen naar de besluitvorming bij de regionale inkoopstrategie. Want er wordt nog een klap op gegeven, heb ik begrepen. Wij hebben zorgen over het systeem p maal q, grote Q en kleine q. Want door het vaststellen van de p wordt verondersteld, dat de uitgaven beheerst wordt en daar stelt WB vragen over. Wij hebben daar zorgen over. En wij willen graag dat dat verteld wordt, daar waar de beslissing genomen wordt over de regionale inkoopstrategie.

Voorzitter: Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Voorzitter, ik wil dan wel graag weten of dat een vraag is die door de hele raad zo wordt gesteld. Want dan breng ik hem graag namens de hele raad over en niet namens één partij. Dus die vraag wil ik graag bij de raad terugleggen dan.

Voorzitter: Dank u wel. Dan is het aan de heer Pleiter wat hij dan ...

De heer Pleiter: Ik zat weer te wachten. Maar ik denk ... Ik snap het niet hoor. Dan ben ik een broekie ... Als de voorzitter denkt, dat is een goede suggestie dat de hele raad erover heeft ... Maar ik vraag me persoonlijk af, waarom zou je die zorgen niet delen? Want ik hoor aan de ene kant dat die q wel dat er op gestuurd kan worden, want het is de instroom van de indicering. De ene keer kan het wel, soms kan het weer niet. We weten dat de p vaststaat en dat de q variabel is. Dat we daar ... Hoe gaan we daar toch mee om? En dat er niet alleen die Q van die instroom is, maar dat er nog een kleine q zit over die behandelingen. Dat daar ... Uiteindelijk willen wij maar één ding: zo min mogelijk geld uitgeven en misschien niet eens alleen maar om het geld, maar waarschijnlijk ook omdat wij dan gewoon goed bezig zijn in Winterswijk, in Nederland.

Voorzitter: Dank u wel. Ik ben even aan het nadenken. De wethouder wil een uitspraak van de raad, maar wat is er precies ... Maar u zegt: P maal Q maal q. Maar daar bent u de enige die dat voorstel kent, want dat kennen wij niet. Dus dat is even de vraag.

De heer Pleiter: Ik probeer het dan nog één keer.

Voorzitter: Kunt u in twee zinnen zeggen wat de zorgen zijn en wat er meegenomen zou moeten worden?

De heer Pleiter: WB heeft zorgen over het idee dat het vaststellen van de P zal leiden tot de beheersing van de uitgaven. Dat is één zin.

Voorzitter: Oké, maar ...

Mevrouw Schepers: Voorzitter?

Voorzitter: Daar wilde de wethouder nog op reageren? Wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers: Ja, daar zou ik heel graag op willen reageren. Want de P alleen staat natuurlijk nooit op zichzelf. Daarom sturen we middels hopelijk straks de visie sociaal domein juist op dat voorveld. Omdat je die instroom wil beperken, hebben we een regionaal contractmanagement die kijkt naar de kwaliteit van de zorg die wordt geboden. En de p is dan een vaststaand gegeven dat de voorspelbaarheid iets makkelijker maakt. Maar dat neemt de zorgen over de financiële beheersbaarheid niet direct weg. Het maakt het inzicht in de kosten misschien net iets beter voorspelbaar. Dus niet per se ... Wat de heer Pleiter hier suggereert, is niet wat wij als college hebben geconcludeerd bij deze financiering.

De heer Pleiter: Voorzitter, dank u wel. Maar ik sla hier toch op aan. Hoe kan het dan dat er staat dat door de p vast te stellen, dat het de inschatting geeft, dat de uitgaven beheerst worden? De uitgaven worden beheerst door die p vast te stellen. Ik kan het niet spannender maken. Nu hoor ik dat het niet zo is. Ik kan daar niet in mee, voorzitter. Sorry.

Voorzitter: Maar volgens mij staat er dat de uitgaven voorspelbaar worden en niet beheersbaar. Maar goed.

De heer Pleiter: Voorzitter, ik ga over mijn eigen woorden. Dat begrijpt u? Ik word er nou een klein beetje geïrriteerd zelfs door. Er staat de uitgaven te beheersen door die p vast te zetten. Ja, ik lees het wel. Ik snap niet dat de wethouder in eerste instantie zegt, ik ga niet alleen op de heer Pleiter af. Snap ik. We leggen het aan de raad voor. Vervolgens geef ik nog een duidelijke korte samenvatting waar het over gaat. En ineens denkt ze, ik doe het toch niet. Mag. Zeg dan nee, dan weet ik dat ik daarop ga letten. Kan ook.

Voorzitter: Wil de wethouder hier nog op reageren?

Mevrouw Schepers: Ja, voorzitter. Ik begrijp de irritatie ook wel een beetje. Maar ik wil wel graag duidelijk hebben, dat als ik iets overbreng in de regio naar mijn collega's, waar we hier de hele tijd ook over praten, over hoe houden we die kosten in het sociaal domein nu beheersbaar, dat ik dan wel de vraag duidelijk wil hebben. En wat er in de stukken staat, is dat met het vaststellen van een vaste prijs voor iedere aanbieder de voorspelbaarheid groter wordt. En daarmee ook wel beter beheersbaar, maar niet alleen maar door de p. Daar zijn ook andere factoren op van invloed. En u noemt zelf de q. Dat is een van de grootste beïnvloedbare factoren voor ons als gemeente. En daar moeten wij dus op sturen.

Voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Voorzitter, ik wil even een voorstel doen. Dank u wel. Ik kom hier niet mee weg. Ik kom daar niet uit. De p wel, de q niet. Ik snap het hele antwoord van de wethouder niet. Als mijn collega's hier niet op aanslaan, dan lijkt het alsof WB hier als enige, overigens dat neem ik aan van niet ... Maar als er niet voldoende draagkracht is om hier op in te gaan, dan hoeft dat niet. Want zo werkt het democratisch proces.

Voorzitter: Dat is ook wel heel kort door de bocht. Ik vind gewoon, het is ingewikkeld. Maar aan de andere kant, volgens mij horen we van iedereen in de raad wel zorg over het in de hand houden van de kosten in het sociaal domein. Daar is, volgens mij, iedereen het wel over eens. En als dat uw boodschap is van, wij hebben zorg dat met deze inkoopstrategie of deze manier van inkopen dat niet voldoende in de hand wordt gehouden, dan denk ik, nu moet ik wel voorzichtig worden, maar dat dat wel breed leeft in de raad. Maar goed, dan komen we ook weer terug bij de antwoorden van het college, van kun je alles in de hand houden? Dus ik denk niet ...

De heer Pleiter: Voorzitter, ik was het eens met uw eerste pleidooi, eerste korte samenvatting. En ik begrijp, misschien bent u een Weegschaal, dat u ook de andere kant wil en dat zal. Maar het feit ligt dat hier staat, dat de – kijk ik toch weer op mijn blaadje – dat de uitgaven beheerst worden door het vaststellen van de p. Het gaat ook inderdaad over voorspelbaarheid, maar daar in diezelfde zin staat dat uitgaven beheerst worden. Er is een interruptie.

Voorzitter: Dan is in die zin helder dat dat uw mening is. En als ik de wethouder hoor, dan ... Tenminste dan begrijp ik dat dat niet klopt; dat de uitgaven daardoor niet beheerst worden.

Mevrouw Schepers: Nee, ze worden beter beheersbaar.

Voorzitter: Goed. Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Nogmaals, dat staat er niet, voorzitter. Er staat echt 'beheerst'. Het lijkt wel een Nederlandse taal. Ik heb het al eerder hier meegemaakt in die stukken. Ik heb het al eerder gezegd. Het lijkt Nederlandse taal en ik ben daar behoorlijk goed in, maar het gaat over

begrippen, het gaat over hele precieze zaken. Hier staat dat en nu lijkt ik wel gekke Henkie te worden, maar dat het beheerst wordt en niet beter beheerst.

Voorzitter: Het raadsvoorstel is om geen wensen en bedenkingen in te brengen. Op het moment dat de raad wel wensen en bedenking heeft, dan zal er ook een amendement gemaakt moeten worden waar dat in vermeld wordt. Er is een interruptie van mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Dank u wel, voorzitter. Misschien dat het de heer Pleiter gaat helpen om te constateren dat er wordt gekozen voor p maal 1. Dat is wat er voorligt. Op het moment dat je kiest voor die p maal q maal q systematiek, dan staat p, de prijs, vast. Die wordt nu bepaald door een adviesbureau. Dat betekent dat we daar dus geen sturingsinstrument hebben, maar wel wat zekerheid over als er een activiteit is. Dan weten we bij voorbaat wat dat gaat kosten. Dat betekent, en dat voel ik volledig met u mee, dat we enorm veel risico lopen, omdat we eigenlijk niet helemaal op die Q en die kleine q – dat weet ik niet helemaal zeker; zo goed zit ik er dan ook weer niet in ... Maar dat we daar dus onvoldoende op kunnen sturen. Dus ik denk dat u ook met ons mee de effort moet inzetten op de instroom beheersbaar te houden. En of p maal q dan ... Dat is niet toekomstbestendig. Wij moeten op een gegeven moment naar doelgroepfinanciering. Maar zover zijn we met elkaar helaas nog niet. Dus ik voel volledig uw zorgen.

Voorzitter: Maar dan blijft toch staan, als de heer Pleiter echt wensen en bedenkingen wil meegeven aan het college en daar een uitspraak van de raad over wil, dan zal toch een amendement moeten komen.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Ik heb het begrepen.

Voorzitter: Goed. De zorgen heeft u kenbaar gemaakt. Maar u gaat geen amendement maken, begrijp ik? Dan is het aan het college. De wethouder is klaar? Dan dank ik u voor uw eerste termijn. Gaan we verder met de tweede termijn aan de kant van de raad. En dan beginnen we weer bij Voor Winterswijk. Geen tweede termijn. De fractie van Morgen? Ook geen tweede termijn. CDA? Geen tweede termijn. WB een tweede termijn? Nee. De PvdA een tweede termijn? Niet. VVD? Geen tweede termijn. D66? Ook geen tweede termijn. Ik neem aan dat het college ook geen tweede termijn wil. Dan zijn we hiermee aan het eind gekomen van de beraadslagingen en dan gaan we over tot stemming. Het voorstel is dus om geen wensen en bedenkingen meegeven. Zijn er stemverklaringen? Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Dank u wel, voorzitter. Wij zitten hier een beetje in verwarring als fractie. Maar zoals ik in mijn betoog zo straks al gezegd heb, wij kunnen op dit moment niet anders dan akkoord gaan met het voorliggende voorstel, wetende dat over een jaar nadat we hiermee gestart zijn, bij kunnen sturen als raad. Dus we gaan de wethouder aan de lat houden de komende tijd. Dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel. Een stemverklaring van de heer Garvelink.

De heer Garvelink: Dat geldt voor ons eigenlijk ook een beetje. We zijn het gewoon niet eens met de doelen die gesteld zijn. We gaan wel akkoord in eerste instantie met het voorstel, maar houden daar toch wel een beetje pijn van in onze buik aan over.

Voorzitter: WB.

De heer Pleiter: Stemverklaring, toch? Pijn in de buik inderdaad, daar kan ik me helemaal bij aansluiten. Dit wordt gewoon weer een financieel debacle, als je het mij vraagt. Want we hebben totaal geen controle.

Voorzitter: Dat is geen stemverklaring.

De heer Pleiter: Dat is mijn stemverklaring. Dank, voorzitter.

Voorzitter: Nee, even serieus. We gaan wel gewoon normaal stemverklaringen, geen derde termijn. Zijn er meer stemverklaringen? Niet. Dan gaan we nu over tot stemming. 18 stemmen voor en twee tegen. Het voorstel is aangenomen.

Sluiting

Voorzitter: Daarmee zijn we met het einde gekomen van deze extra raadsvergadering. Op 5 en 7 november aanstaande staan de volgende raadsvergaderingen gepland en die staan in het teken van de programmabegroting 2025-2028. Ik dank u allen voor uw aanwezigheid en uw bijdrage en sluit de vergadering.